

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Knafljeva ulica 5

Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za tuzemstvo razen Amerike: četrletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. Amerika letno 1 dolar. — Račun poštno hranilce, podružnice v Ljubljani, št. 10.781.

Ruskega vinskega dumpinga ni

Zadnje leto se mnogo govori in piše o gospodarskem dumpingu sovjetske Rusije. Dumping (izgovori demping) je angleška beseda za posebno vrsto konkurence, ki gleda le na to, da na vsak način spravi svoje blago v denar, čeprav nima pri kupčiji nobenega dobička, temveč očitno škodo. Namen takega prodajanja blaga je edino ta, da prodajalec popolnoma uniči neljubega konkurenta in potem vleče tem večje dobičke. Seveda mora imeti trgovec, ki prične izvajati dumping, dovolj sredstev na razpolago, da njemu samemu ne zmanjka sape, preden uniči nasprotnika. Rusija si je zastavila nalogo, da uniči po premišljenem načrtu ves ostali svet z dumpingom. Pričela je v velikih množinah izvažati v tuje države poleg drugega zlasti žito.

Izvoz ruskega žita, ki se prodaja po izredno nizkih cenah, je povzročil v kmetskih deželah silno nazadovanje žitnih cen in s tem tudi gospodarsko krizo.

Kakor pri vsaki drugi nesreči, hočejo tudi tu ruski dumping izrabiti neki brezvestneži v svojo korist. Tako se nam pritožujejo zadnje dni naši hudo preizkušeni vinogradniki, da hodijo po naših vinogradnih krajih neki prekupčevalci, ki širijo med preplašenimi vinogradniki vznemirljivo

vest, da bodo letos vinske cene naglo in silno padle, ker bo bajé Rusija že v prihodnjih tednih vrgla na trg silne množine vina najboljše kakovosti po vsaki ceni. Tako hočejo ti nepošteni mešetarji pripraviti naše vinogradnike do pre-nagljenega prodaje, sebi pa zagotoviti mastne dobičke.

Naša dolžnost je, da povemo brez ovinkov, da kakega ruskega vinskega dumpinga ni, ker ga ne more biti. Rusija namreč ne pridelja tolikih množin vina, da bi ga imela še za izvoz, saj še svoje lastne potrebe ne more povsem kriti.

Razen tega pa letošnja svetovna vinska letina nikakor ni obilna, da omenimo samo Francijo, ki je pridelala za 10 milijonov hektolitrov vina manj kakor lani. Tudi v drugih vinorodnih državah je pridelek pičel. Zato se našim vinogradnikom ni bati, da bi svojih 4 milijonov hektolitrov vina letos ne prodali po primernih cenah. Zato svetujemo našim vinogradnikom, naj se ne dajo begati, temveč naj vsakega prekupčevalca, ki bi jih skušal pripraviti k pre-nagljeni prodaji težko pridelanega vina s prazno bajko o ruskem vinskem dumpingu, brez odloga naznanijo oblastvom.

lokalih. V združenju občin pa ne vidim nobene možnosti za povečanje dohodkov. Omeniti še moram, da v gornjem računu nisem predvideval za župana nikakršne plače ali nagrade. Če pa kdo misli, da bodo pri združenih občinah manjši osebni izdatki, kakor sem jih navedel, dopuščam tudi to možnost, brezdvomno pa bodo večji, kakod so bili do sedaj, in tega mojega mnenja ne more nihče ovreči.

Z združenjem bi pridobile le one občine, ki so v bližini mest ali trgov, in povsod tam, kjer sta že do sedaj bila tajnik in uradni prostor, druge pa ne.

Gotovo ima upravno oblastvo z marsikaterim županom križe in težave, kajti od preprostega človeka, ki ves teden gara in dela, se ne more pričakovati, da bo v najhujšem delu šel reševati uradne dopise. Lahko pa se tudi zgodi, da je dopis rešen baš v nasprotnem smislu. Tu je pa lahka pomoč: kdor ni za tako opravilo sposoben, naj ne bo župan, kakaj jasno je, da na županska mesta spadajo najsposobnejši možje. V ostalem pa si ne želimo nikakih bistvenih izprememb pri občinah. — h.

Objavili smo že več mišljenj o združevanju občin, ne da bi se uredništvo postavilo na kako stališče. Jasno pa je, da se bodo morale združiti vsaj tiste male neznatne občine, katerih obstoj nima nikake stvarne podlage. Pa še eno stalno pozabljajo nasprotniki združevanja, namreč dejstvo, da svet napreduje. Ako verjamemo v napredek, potem si kaj lahko predstavljamo, da se občine ne bodo mogle voditi stalno tako po domače. Prej ali slej se bo pokazala nujna potreba po strokovnih tajnikih in če bi morala vsaka taka mala občina vzdrževati svojega strokovnega tajnika, bi bilo za siromašno občinsko blagajno pač zelo neprijetno. Združevanje velikih občin je gotovo nepotrebno. V Dravski banovini je cela vrsta velikih občin, ki so kar zadovoljne s svojim obsegom, saj pri sedanjih prilikah njihov občinski aparat ne štane skoro nič več kakor pri malih občinah. Stroški za občinski aparat so torej sedaj pri velikih občinah za posameznike na vsak način manjši kakor pri malih občinah. Če je kje drugače, je to izjema. Izrekli smo o tem vprašanju samo nekaj bežnih misli, ki jih ne maramo nikomur vsiljevati. Pripravljeni pa smo še nadalje priobčevati resne razprave o tem gotovo važnem vprašanju.

Še k vprašanju združenja občin

O s l u š e v c i, novembra.

Časopisje je o tem vprašanju ponovno pisalo. Nekateri so za združenje, drugi pa proti njemu. Vsak skuša dokazati svoje naziranje. Naj še piše, teh vrst kot poznavalec podeželskih prilik izrazi svoje mnenje.

Z upravnega stališča je brezdvomno potrebno, da dobe občine strokovno naobrazene tajnike, ker pri zahtevah, ki se dandanes stavijo na županstva, ta mnogokrat niso dorasla svoji nalogi, rešitve uradnih dopisov se zavlačujejo in večkrat je treba nebroj pozivov, da se zadeva reši. Zgodi se pa tudi, da je rešitev dopisa sploh napačna. Da na tem trpi upravni aparat, ni treba posebej dokazovati. Ako hočemo take in enake pomankljivosti odpraviti, moramo imeti ali zmognega župana ali pa strokovno podkovanega tajnika. Za slednjega pa podeželska občina, kakršna je danes, ne zmore kritja izdatkov. Največ menda zaradi tega se zagovarja združenje več občin v eno upravno enoto. Kakšen načrt obstoja za tukajšnji okoliš, mi točno ni znano. Po eni govoric bi se naj meja združene občine krila prilično s farno mejo, torej združitve dveh ali treh občin, po drugi pa bi naj bil za številne občane sedež občine oddaljen pet kilometrov. Za prvi načrt se ne bi mogel ogrevati iz razlogov osebnih izdatkov za strokovnega tajnika, drugi načrt pa mi je neprijeten zaradi tega, ker občinski urad, ki je pet kilometrov oddaljen, je že predaleč. V vsakem primeru pa lahko trdim, da bo združitve, taka ali taka, prinesla večjo obremenitev za občane. Račun je dokaj preprost. Naši župani imajo urad v lastnih hišah in občinam ni treba skrbeti za lokal ali plačevati najemnino; kratkoma, kjer je župan, tam je urad. Po združitvi občin bo že treba priskrbeti primerne prostore

za urad, plačevati najemnino ali pa kaj primerne kupiti, oziroma zidati.

Sličen je račun glede osebnih izdatkov. Naši župani imajo od 100 največ 200 Din mesečne plače in opravljajo zato vse županske in tajniške posle. Vzemem povprečen znesek 150 Din, kar dá za pet občin — ako računam, da se bo po pet občin združilo v novo upravno enoto — mesečno 750 Din. Sedaj pa nastane vprašanje, ali bo nova enota, ki jo sestavijo iz petih dosedanjih občin, s tem zneskom krila izdatke za kvalificiranega tajnika in občinskega slugo. V naprej že lahko vemo, da je to nemogoče, pač pa bodo osebni izdatki znašali mesečno najmanj 3000 Din; k temu prideta še kurjava in razsvetljava uradnih prostorov, stanovanje in tako dalje, tako da bodo izdatki za vsak mesec narasli gotovo na 3500 Din. Po tem računu je pet združenih občin letno za 33.000 Din višje obremenjeno kakor do sedaj, in to le pri osebnih izdatkih in uradnih

Živahno delovanje za napredek kmetijstva v kranjskem okraju

Zadružne razstave živine v kranjskem okraju

V letošnji jeseni so se vršili v kranjskem okraju dve večji zadružni razstavi živine: 11. oktobra v Kranju in 18. oktobra v Seleh nad Škofjo Loko. Na razstavo v Kranju je bila prignana živina iz področja živinorejskih zadrug v Predoslju, Zabnici, Naklem, Šenčurju, Hrastju, Smedniku, Vogljah, Cerkljah, Trsteniku, Olševku in Stražišču. V Seleh je bila razstavljena živina članov tamošnje živinorejske zadruge. Pri obeh razstavah so zadruge pokazale izbrano plemen-

ske živino in dokazale, da razpolagajo zadružniki s prav dobrim domačim plemenskim materialom. Na ta domači material lahko stavi smotrna zadružna selekcija (izbira) velike nade.

Na razstavo v Kranju so prignali zadružniki 179 glav živine, in to 47 bikov, 98 krav in 34 telic. Razstavo je organiziral sreski kmetijski referent g. Sustič s sodelovanjem živinorejske skupine za kranjski okraj (udruženja živinorejskih zadrug tega okraja). Od sreskega načelstva je bil navzoč načelnik g. Josip Znidarčič, od banske uprave kmetijski inspektor inž. Josip Zidanšek in g. inž. Muri, od Kmetijske družbe

predsednik g. Oton Detela. V ocenjevalnih komisijah so poleg že omenjenih kmetijskih strokovnjakov sodelovali veterinar g. Vinko Bedenk, g. inž. Oblak, veterinarski inšpektor g. Korošec, g. Anton Umnik, g. Josip Primožič, g. Franc Jamnik, g. Ivan Ovsenik in g. Josip Kveder. Za premirane živali je bilo razdeljeno za 28.500 Din nagrad. Razen tega so prispevale k darilom tudi pristojne občine z večjimi in manjšimi zneski za živino lastnih območij. Tako se je razdelilo za preko 40.000 Din nagrad.

Prigon na razstavo v Seleich je znašal 13 bikov, 37 krav in 15 telic, skupaj 65 glav zadržane živine. To so bile skoro brez izjeme zelo lepe živali, izznačenih oblik in visoke mlečnosti. V komisiji so sodelovali med drugimi sreski kmetijski referent g. Sustič, veterinarski referent g. Goljar in g. Franc Jamnik. Priznано je bilo skupno za 8000 Din nagrad.

Obe razstavi sta izzvali pri opazovalcih zadovoljstvo glede čistosti v pasemskem oziru, nadalje glede dobrih oblik, zlasti pa glede mlečnosti. Razstavi pričata o znatnem napredku živinoreje v kranjskem okraju, kar je pripisovati smotrenemu prizadevanju bivših živinorejskih odborov, zlasti pa živinorejskih zadrug. Med temi je tri četrtine takih, ki obstojajo še le od začetka tega leta, vendar kažejo z malimi izjemami najboljšo voljo za smiselno združeno delo. Mlažje zadruge so pokazale plemenski material živine, s katerim pričajo izbirno delo. Če bodo to delo dosledno, vztrajno in stalno vršile, ne morejo izostati rejski uspehi, ker je osnovni material domoroden, dober in ne zaostaja za avstrijsko pingavsko živino. Naši čimtelji opetovano nakupujejo pretirano drago plemensko pingavsko živino v Avstriji. Primerljive živinoreje v avstrijskih alpskih deželah z gorenjsko odbrano živino pa priča, da v glavnih svojstvih naš domači material ne zaostaja za avstrijskim, nego ga glede skromnosti v prehrani, izrabi krme, odpornosti in relativni mlečnosti v gotovih okoliših (n. pr. Selea, Naklo) celo prekaša. In res se pogostoma zglašajo celo avstrijski kupači, ki nakupujejo pri nas že odslužene plemenske blike za nadaljnjo plemensko uporabo (n. pr. v kranjskogorskem okolišju). Je torej gospodarski in rejski greh, nositi naš denar avstrijskim kmetom in ne imeti od tega nobenih posebnih rejskih koristi.

Koristi od uvoženih originalnih pingavskih bikov so z malenkostnimi izjemami v povojnih letih naravnost neznavne. Če pomislimo, da stane odrasel uvožen pingavski bik najmanj 15.000 Din in če ugotovimo, da se da s tem zneskom v obliki podpor obrati najmanj šest do osem odličnih domačih bikcev, ki se bodo z 99 % sigurnosti dobro obnesli, vidimo jasno načrtano pot za bodoče delo in uporabo denarja. Denar bo tako

ostal doma, pride v prid slovenskim kmetom, z njim pa bomo obenem tudi vzgajali dobre domače bikorejce, ki nam jih krvavo manjka.

Zato je skrajni čas, da se organizirajo gorenjske živinorejske zadruge tudi v trgovinskem oziru in prično stalno vzgajati plemensko živino za lastne potrebe, a tudi za trg v drugih banovinah, ker imamo za to prav vse pogoje. Ta akcija bi ohranila državi in revnemu živinorejcu mnogo tisočakov. Kaj zmore smotreno združeno delo, vidimo razločno pri živinorejski zadruzi v Seleich nad Škofjo Loko. Plod 25letnega dela kljub hudi vojni borbi in povojnim slabostim je očitno pokazala letošnja razstava, ki s kranjsko razstavo potrjuje in podčrtava zgornje trditve. Prizadetim združnim delavcem gre vse priznanje!

Razstava prvega poizkusnega krožka za umetna gnojila v Kranju

Ta poučna in propagandna razstava, prva te vrste sploh, se je vršila v Kranju od 11. do 13. oktobra. Razstava je imela v prvi vrsti namen, pokazati pridelke iz 120 poizkusov z umetnimi gnojili, ki so se vršili letos pri pšenici, ovsu, krompirju in pesi v 15 vaseh v okolici Kranja. Poizkusi so bili organizirani v prvem poizkusnem krožku za umetna gnojila. Akcija je financirala poleg Agrikulturno-kemičnega zavoda v Zagrebu in tvornice za dušik v Rušah Kmetijska družba na pobudo kmetijskega svetnika g. Vilka Rohrmanna. Podrobna organizacija in izvedba poizkusov v krožku pa je bila poverjena okrajnemu kmetijskemu referentu g. Josipu Sustiču v Kranju.

Razstavo je otvoril 11. oktobra dopoldne predsednik Kmetijske družbe, g. Oton Detela, v navzočnosti okrajnega načelnika g. Znidarčiča, mestnega župana g. Pirea, kmetijskega inšpektorja g. inž. Zidanška, tajnika Kmetijske družbe g. Kafola, kmetijskega referenta g. inž. Černeta, kmetijskega referenta g. Sustiča, ratnatelja g. Pučnika in g. inž. Teržana, g. Jamnika in mnogih kmetovalcev iz raznih krajev Gorenjske. Otvoritelj je orisal važnost razstave, ki je prva te vrste v državi sploh. Prvi poizkusni krožek in razstava v Kranju pomenita pričetek sistematičnega dela na poizkusnem polju za široko prakso. Delo, letos započeto v kranjskem okraju, treba nadaljevati in uvesti tudi v drugih srezih. G. inž. Zidanšek je nato podal sliko o razvoju poizkusništva z umetnimi gnojili. Razen nekaterih izjem se je do danes pogrešalo sistematično delo. Najboljša organizacija te vrste so poizkusni krožki, ker edino na ta način bo mogoče ustvariti zupanje in udomačiti uporabo umetnih gnojil med našimi kmetovalci, dvigniti s tem dobičkanost kme-

tije ter zavirati rastočo kmetijsko krizo. Govornika sta se zahvalila kmetijskemu referentu Sustiču, ki je organiziral in vodil gnojilne poizkuse, priredil tozadevno razstavo ter bil duša vsega prizadevanja za prireditev, ki je uspela tako dobro. Nato je g. Sustič pojasnil organizacijo in delo poizkusnega krožka v letu 1929/1930.

V krožku je bilo 44 poizkusnikov. Poizkusov je bilo pri pšenici 27, pri ovsu 32, pri krompirju 39, pri pesi 22, skupaj 120. Pri ovsu, krompirju in pesi so bili poizkusi dvoparcelni, pri pšenici pa troparcelni. Razstavljeni so bili vzorci iz gnojilnih in negojilnih parcel, in sicer pri pšenici 23, pri ovsu 21, pri krompirju 29, pri pesi 15, skupaj 88. Skupine so bile razdeljene v oddelek dovršenih in oddelek nazornih poizkusov. Dovršeno preračunanih je bilo 36 poizkusov, nazornih pa 52. Pri vseh dovršenih poizkusih je bila dobičkanost umetnih gnojil izračunana tabelarično in posamezno. Visoka dobičkanost se je dosegla zlasti pri krompirju (čisti dohodek na 1 ha od 1750 do 4060 Din) in pri pesi (od 1400 do 830 Din), in to kljub temu, da je danes cena za te pridelke izredno nizka (krompir 0,55 Din za 1 kg, pesa 0,30 Din). Pri ovsu in pšenici je bilo razstavljeno zrnje kakor tudi klasje s posameznih parcel.

Razstavljeni material so ocenili in priznali štiri prve nagrade po 150 Din, osem drugih nagrad po 100 Din ter 74 tretjih nagrad po 40 Din, skupaj 4360 Din. Prve nagrade so bile prisojene gg. Henriku Lazarinju iz Sulednika za pšenico, Vencelju Globčniku iz Vogelja za oves, Lovru Novaku iz Pivke za krompir in Ivanu Zupanu iz Srakovlja za pesi.

Obisk je bil kljub slabemu vremenu zelo dober. Razstava je dosegla v vseh ozirih svoj namen.

Dva sadna ogleda

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva za Dravsko banovino v Sori pri Škofji Loki je priredila v nedeljo 19. oktobra sadni ogled v Društvenem domu. Kljub slabi letini je bilo razstavljenega dokaj lepega sadja, največ jabolka. Razstavilo je 78 kmečkih sadjarjev preko 160 vzorcev. Posebno lepa sadje so razstavili župan Franc Lušina iz Gsteč, župnik Janez Kajdič, nadučitelj Likar, načelnik podružnice Janez Jamnik, Ivan Križaj z Račovnika, Anton Kokalj iz Pungarta, Janez Čarman iz Sore, Josip Dolenc iz Pungarta in Janez Jenko iz Drage. Razstavljena Baumanova reneta je bila zastopana s krasnimi eksemplarji, dokaz, da ta odlična sorta tudi v sorškem okolišju dobro uspeva. Razen drugih odličnih sort pa je bilo tudi nekaj takega materiala, ki danes ne spada

M. Silvester:

Na potih usode

(Dalje.)

Komaj pa je dogovorila te besede, ji je zopet nekaj velelo, naj se okrene. Z naglim pogledom nazaj je videla, kako jo hoče obkoliti cel trop hlapcev, ki so pa imeli v rokah bodala in meče in so bili oddaljeni od nje komaj petdeset korakov.

Ne meneč se za nevarnost, ki ji je pretila, se je hrabro vrgla proti prvim napadalcem, ki jih je storila v hipu boja nezmožne. Toda že v nekaj trenutkih je bila obkoljena od samostanskih biričev in bi ji kljub strašnemu vrtenju sable slaba predla, da ji ni prišel na pomoč guslar. Starec, videč, da bo morala starka v neenakem boju podleči, je planil iz svojega skrivališča in tuleč začel udrihati s svojimi guslami po glavah napadalcev, da so se že po nekaj udarcih razletele v treske. Z naglo kretujo pa je iztrgal iz rok ranjenemu hlapcu njegov meč in jel sekati po glavah in hrbtih svojih nasprotnikov. Starka je bila rešena. Ni sicer toliko odbijala udarcev, ker jo je ščitila pred njimi jeklena srajca, zato je pa tem huje rezalo rezilo njene lafike sable telesa na naj-опасnejših mestih.

Boj je bil dokončan. Starec je v ljuti jezi nad izgubo svojih gusli še tolkel po ranjencih, dokler ni pomoril skoro vseh.

Hrup bitke je privabil na lice mesta precej Uskokov, ki so bili ogorčeni nad zahrbtnim napadom. Ko je pa prišel še gospodar zadruge, se je sklenilo, da odnesejo ponoči ranjence v prvo tlačansko vas samostana, mrtvece pa pokopljejo na licu mesta.

Ko se je jelo mračiti, so odnesli Uskoki ranjence v Orehovico ter jim dali s seboj še zelo koristne nauke, naj nikoli več ne poskušajo nadlegovati starke in Uskokov, sicer se jim lahko pripeti, da se Uskoki po stari pravici osvetijo in maščujejo.

Prebivalci vasi Orehovice so se nemalo začudili, ko jih je zbudilo iz spanja streljanje in divje vpitje. Nekaj pogumnejših je zgrabilo za orožje in drvelo na vaško ulico, kjer so v veliko začudenje našli ranjene biriče, a o kakem napadalcu ni bilo nobenega sledu več.

Ni jim torej drugo preostajalo kakor oprtati si žalostno prtljago in jo spraviti naprej v samostan.

V samostanu je postalo naenkrat vse živo. Takega uspeha ekspedicije seveda ni nihče pričakoval, kajti uverjeni so bili, da se jim bo nutil že v najkrajšem času lep in Bogu dopadljiv prizor sežiganja ječmeniške čarovnice. Ko je čul opat o gibčnosti in izurjenosti starke, je na tistem kot dober računar sklenil, da je vendar veliko bolje živeti z njo v miru in pustiti starko tam, kjer je, kakor pa trepetati pred napadom Uskokov.

Odnesli so ranjene hlapce v posebno sobo, kjer je imel z njimi svoj nadaljnji posel samostanski ranocelnik, a opat je zbral v cerkvi svoje

podložne menihe, ki so glasno molili za blagor mučeniških duš, ki so padli v boju proti hudobnemu duhu.

Odsihmal pa je imela starka mir pred samostanskimi biriči, vendar se pa ni upala prestopiti meje uskoške zemlje, še manj pa se podati v Kostanjevico, ker bi jo meščanje zaradi bojzani pred čarovnijami, ki je vladala vsepovsod, gotovo izdali, če že ne pustili prepeljati v Krško, kjer bi storila grozno smrt na savskem produ.

Poglejmo si še nekoliko, kako in kaj je v Kostanjevici. Tu naletimo baš na žalosten sprevod, ki se je vršil iz gradu na pokopališče k farni cerkvi. Zopet vidimo tu paradne obleke mestnih gardistov, meščanov in plemstvo iz okolice, ki spremljajo k zadnjemu počitku plemkinjo, so-progo mestnega poveljnika Wernekha.

Vsepovsod je vladala samo tuga in žalost. Tudi vdova Ljubica je spremljala krsto v žalni obleki, a žalost se ji je čitala tudi z upadlega obraza, kajti zadnji teden boleznij plemkinje, kateri je bila iskrena prijateljica, ni skoro zatisnila oči, ker ji je bila vedno ob strani bolniške postelje.

Ko so spustili rakev v družinsko grobnico v farni cerkvi in je bil obred končan, sta se ljudstvo in plemstvo kmalu razšli, le nekaj daljnih plemičev je ostalo pri vitezu, da nekoliko razvedre potrtega vdovca, ki je ljubil svojo soprogo z vso ljubeznijo in gorečnostjo.

več v sadovnjake. Tudi v tem okolišju bo treba čimprej pričeti s smotrenim precepljanjem neprimernih sort.

Sadni ogled v Sori, ki ga je priredila ena najmlajših podružnic, je uspel prav dobro. Prva zasluga pri tem gre marljivemu predsedniku podružnice g. Janezu Jamniku in šolskemu upravitelju g. Likarju. Imena razstavljenih sort je določil pomočnik sreskega kmetijskega referenta Alfonz Zdolšek, ki je imel tudi primerno predavanje. Razstava je bila prav dobro obiskana iz vseh bližnjih krajev (preko 1000 oseb).

Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Naklem pri Kranju je priredila v nedeljo dne 9. t. m. sadni ogled v novi šoli v Naklem. V naklaskem sadnem okolišju je bila lefošnja sadna letina dokaj dobra, zato se je udeležilo ogleda znatno število kmečkih sadjarjev iz vseh pristojnih vasi. Tudi podružnica v Podbrezju je razstavila precejšnje število sadnih vzorcev. Priprave za ogled so bile dokaj obširne in temeljite, zato je ogled v celotnem obsegu dosegel svoj poučni namen. Pri prirejanju ogleda in pri določevanju sadnih sort so sodelovali kmetijski referent g. Sustič, strokovni pomočnik g. Zdolšek ter Viktor Omerza iz Kranja. Ogled je otvoril s primernim nagovorom g. Sustič že v soboto popoldne. V nedeljo je predaval o sadjarstvu g. Zdolšek, nato je vzpodbujal šolski upravitelj g. Jerše zbrane sadjarje k sadjarstvu in podpiranju podružnice pri njenem težkem delu za napredek te panoge. Pri prirejanju obširnega sadnega ogleda so z veseljem in z vnetostjo sodelovali učiteljici Franja Gromova in Ivanka Jernejčeva, a tudi soproga g. šolskega upravitelja, načelnik podružnice g. Tomaž Križnar in tajnik podružnice g. Jerše.

Sadni ogled v Naklem je imel predvsem poučen namen. Razstavljeno sadje je bilo razdeljeno na tri ločene oddelke: v sadne sorte, ki spadajo v novo določeni sadni izbor za kranjski okraj, in v sadne sorte, ki sicer niso sprejete v novi sadni izbor, vendar jih kaže še nadalje gojiti povsod tam, kjer zanesljivo dobro uspevajo in dokler obstoja dotično drevje; v tretjem oddelku so bile razstavljene vse tiste sorte, katere danes nikakor ne ustrezajo ne domači rabi in lokalnemu trgu, še manj pa širši kupčiji. V tej skupini so bile zastopane vse malovredne sorte, a tudi take boljše sorte, ki ne spadajo iz podnebni in talnih ozirov v ta okoliš in jih je vse skupaj treba odstraniti čimprej iz kmečkih sadovnjakov s sistematičnim precepljanjem.

Kmečki sadjarji so imeli najlepšo priliko, spoznavati sadne sorte vobče, predvsem pa razločevati dobre kupčijske sorte od malovrednih sort, katere treba

čimprej odstraniti iz sadovnjakov. Važno je bilo zlasti spoznavanje sort novega izbora, ki je za bodočnost sadjarstva velikega pomena.

Opazilo se je, da kmečki razstavljalci vendar niso v celoti zapopadli pomena sadnega ogleda in gospodarske važnosti in težkoč dela sadjarske podružnice, ker sicer najbrže ne bi zahtevali, da jim revna podružnica, ki vendar zastopa njihove koristi, po ogledu povrne jabolka, ki so jih prinesli na ogled. Le dolgemu razlaganju in prigovarjanju predavateljev se je zahvaliti, da so kmetje pustili razstavljeno sadje podružnici za kritje stroškov in za nabavo sredstev za zatiranje krvave uši, ki je v tem okolišju silno razširjena. Treba pa je vendar priznati, da je uspel sadni ogled v Naklem, prvokrat v tej občini, v splošno zadovoljstvo.

Sadni izbor za kranjski okraj

Na sadjarski anketi v Kranju 20. oktobra t. l. je bil določen končni sadni izbor za kranjski okraj. Pomen tega izbora je za sadjarstvo izredno važen. Določene sorte so glede na uporabo v domačem gospodar-

stvu, na lokalnem in širšem trgu (izvoz), najboljše najprikladnejše za podnebne in talne razmere tega okraja. Drevesnice v bodoče ne bodo smeje prodajati v kranjskem okraju drugih sadnih drevesc, temveč le drevesca, ki ustrezajo temu izboru. Na ta način se uveljavi polagoma tudi v sadjarstvu standardizacija. Kmečke sadjarje pa novi izbor že danes opominja, da pričnejo čimprej s sistematičnim precepljanjem neprimernih sadnih sort. Slabih sadnih sort pa je v sadovnjakih več kakor dovolj, kar pričra poset sadovnjakov, še bolj pa sadni ogled.

Novi sadni izbor za kranjski okraj je naslednji: Jabolka: poletne sorte: šarlamovski; jesenske sorte: pisani kardinal; zimske sorte: za splošno uporabo: Baumannova reneta, ontario, Boikovo jabolko, bobovec, besniško jabolko (voščemka); za preizkušnjo: jonatan. Hruške: jesenske: avranška; zimske: pastorovka; moštne: tepka in vinska moštnica. Češnje: dunajka in debela črna hrustavka. Višnje: lotovka. Slive: zelena rinklota. Češplje: domača češplja. Orehi: domači podolgasti tenko lupinasti. Kostanj: domači izbrani debeloplodni.

Politični pregled

V nedeljo so se vršile napeto pričakovane volitve v poljski sejm (parlament).

Volilna agitacija je bila nad vse živahna. Vlade stranke so storile vse, da bi zmagale, opozicija pa je tudi z vsemi silami poskušala obdržati svoj položaj in ohraniti večino tudi v novem sejmu. Med volilno borbo je prišlo do ponovnih ostrih političnih spopadov, pri katerih je bilo nekaj oseb ubitih, mnogo ranjenih in aretiranih.

Kakor je bilo pričakovati, je kljub vsem naporom opozicije

vlada maršala Pilsudskega odnesla zmago

in si priborila od 444 mandatov 248 poslanskih mest. S tem je dobila potrebno večino za nemoteno delo v sejmu, ki je bil doslej leta v rokah večinske opozicije. Kljub temu uspehu vlade pa vendar ni Pilsudski zbral potrebno dvotretjinsko večino, s katero bi lahko izvedel preureditev poljske ustave, ki jo že toliko časa napoveduje. Opozicijske stranke so vse brez izjeme nazadovale, posebno pa je padlo število glasov socialističnih strank, ki so izgubile skoro polovico mandatov. Velike izgube beležijo tudi narodne manjšine, kakor Nemci, Ukrajinci, Belorusi in Židje.

V Avstriji se vrše pogajanja za sestavo nove vlade,

ki bi se predstavila novemu narodnemu svetu, katerega sestanek je sklican za 5. december. Krščanski socialci poskušajo pridobiti za sodelovanje z vlado bivšega zveznega kancelarja dr. Schobra. Z njim bi osnovali meščanski protisocialistični kabinet, ki bi nadaljeval politiko gospodarskega zdravljenja, katero je tako srečno vršil Schober, dokler ga ni sredi dela zrušil voditelj krščanskih socialcev, prelat dr. Seipel. Dr. Schober pa ni nič kaj navdušen za sodelovanje s klerikalci in stavlja v to svrhu zahteve, predvsem izločitev dveh heimwehrovskih (fašističnih) ministrov, notranjega ministra kneza Starhemberga in ministra za pravdo dr. Hüberja. Heimwehrovci so se že pričeli vdajati v misel, da bodo morali v kratkem zapustiti vladne sedeže in preiti v opozicijo. Zaradi tega so pričeli njihovi voditelji zopet groziti z državnim prevratom in vojaškimi pohodi. Te grožnje pa ne bodo naletele na poseben odmev, ker se je pri volitvah pokazalo, da odklanja ogromna večina avstrijskega ljudstva heimwehrovsko politiko.

Še pred tednom sta jezdila skupaj na lov s sokolom v krakovsko močvirje, kjer se je nahajalo še vse polno divjih rac, čapelj in štorkeji. Pa ju je zajela plaha na lovu, zaradi česar si je nesrečnica nakopala pljučnico, ki jo je spravila v prerani grob. Ljubica je bila tudi zato potrta, ker pri takih okolišjih ni mogla več ostati v gradu. Namenila se je, da odpotuje že v najkrajšem času k svoji hčerki v Ljubljano.

Toda usoda je hotela drugače. Še v isti noči so zagoreli po vseh okoliških hribih kresovi, ki so s svojim žarečim svitom ozarjevali ljudstvu bližajočo se nadlogo, ki se je z veliko naglico približeval. Turku se je zopet posrečilo, da je prodril železen obmejni obroč in drvel preko južnostajerskega gričevja v savsko dolino in preplaval tudi krško polje na svojem pohodu proti Novemu mestu in na Notranjsko.

Še isto noč so odšli v Kostanjevici se nahajajoči plemiči v brzem diru na svoje gradove. Naslednji dan so že prihajali sli drug za drugim ter prinašali in odnašali žalostna poročila o prihajanju Turkov. Drugo noč po tem dogodku se je že opazilo iz brambnih stolpov mestnega obzidja ra vzhodni strani žarenje neba, kar je značilo, da se nahaja ropa željni sovrag v neposredni bližini mesta. Mestni poveljnik je takoj drugi dan ro ognjenih znamenjih razvrstil mestne čete za obzidjem in v stolpih, zlasti pa je ojačil posadko ob mostovih, s katerih so pobrali mostnice, vhode pa zabarikadirali z vrečami peska in tramovjem.

Ko je opazil mestni poveljnik v noči žar, je takoj odposlal sla v samostan s prošnjo, naj mu nemudoma pošlje samostan za orožje sposobne tlačane, da se tako podpirata medsebojno v obrambi samostan in mesto. Sel je dospel nazaj brez odgovora. Poveljnik je torej moral računati samo na svoje ljudi, katerih je imel s starci vred jedva 600. Pa zanašal se je na njih že mnogokrat dokazano hrabrost ter na topove, ki so bili zavarovani za mestnimi utrdbami.

Od požarov skoro docela razsvetljeni noči je sledilo mrko jutro, katerega žalostno sliko so povečavali rjavočrni oblaki dima, ki so se dvigali proti obzorju. Solnce se izšlo izza oblakov in krvavordeče obsijalo naravo, ko se je začul semkaj po veliki cesti peket konjskih kopit.

Kakor neurje se je valila od vzhoda mogočna kolona divjih jezdecev, katerih orožje se je lesketalo v rdečkasti barvi jutranjega solnca.

Divja in krvoločna vihra se je približevala mestnemu obzidju po obeh straneh reke Krke.

Za obzidjem se nahajajočim borbem je ob pogledu na to množico divjakov zastala kri v žilah, kajti predobro so vedeli, da bo šlo to pot za življenje in smrt, kajti sovražnika je bilo kakor listja in trave.

Mestni poveljnik je vedel, da bo sledil napad šele tedaj, ko se razvrstijo napadalne čete sovražnika. Z namršnimi obrmi je hitel od oddelka do oddelka ter poveljeval: «K molitvi!»

Upognila so se kolena; neme molitve so kipele k vsegamogočnemu in ga prosile za srečno

zmago, za zmago Križa nad Polmesečem. Stari-kav mestni župnik pa je hodil v polnem ornatu okrog bojevnikov ter jim delil z Najsvetejšim blagoslov in odpuščanje grehov.

Okrog poldneva je nastalo v vrstah sovražnika živahno gibanje. Raz samostansko obzidja so se že čuli prvi topovski strelji in ker so se turške kolone približale mesta na topovsko strelno razdaljo, so jim mestni topničarji poslali prve železne pozdrave, ki so vsekale v krdelo vrzeli.

Ker je razvrstil sovražnik svoje čete okrog in okrog mesta, je bilo mesto zaradi tega docela obkoljeno.

Napad se je izvršil istočasno iz vseh strani in so prihajale k kozam mostov najmočnejše oddelki. Večina Turkov je planila v reko s konji vred in na mostnic oropane kože so jeli metati les in tramovje, da bi na ta način dospeli do vhoda. Toda ta napad je trajal le kratek čas, kajti puške, topovi in štuki so kmalu pognali Turke nazaj. Reka se je v hipu dobesedno pordečila in po nji je plavalo nešteto mrtvecev, mrtvih konj in delov teles. Mestni stotnik je bil na svojem mestu, bodril, pomagal in vodil je vse, kakor je pač položaj zahteval. Na iskrem konju jahajoč, je sprejemal poročila in oddajal navodila slom, katerih službo so vršile v ta namen izurjene mestne mladenke, dočim so ostale bile zaposlene pri prvi pomoči ranjenim branilcem.

(Dalje prihodnjič.)

V Zenevi se vrši

deveta konferenca pripravljalnega razorožitvenega odbora.

ki ima nalogo, izdelati osnutek za splošno razsodiščno pogodbo, ki bi bila obvezna za vse države in ki bi uredila razorožitev na morju, na suhem in v zraku. Konferenca pa poteka prav tako brezuspešno kakor vse dosedanje, ker so države pripravljene samo z besedami na razorožitev, dočim v resnici neprestano povišujejo svoje vojne proračune. Zanimivo je, da so glavni poborniki za razorožitev Nemci, kar pa je razumljivo, če se pomisli, da so ti že itak razoroženi zaradi določb versailleske mirovne pogodbe.

V Franciji je bila v zbornici zaključena razprava o številnih interpelacijah, nanašajočih se na zunanjo politiko. Ob tej priliki je bilo čuti

mного kritičnih glasov o Briandovi politiki in očitkov, da je ta s preveliko popustljivostjo omogočil razmah nemške narodnostne nestrpnosti, ki se je tako nepričakovano pojavila z zmago Hitlerjevcev pri zadnjih parlamentarnih volitvah. Na vse te kritike je Briand odgovoril s krasnim govorom, v katerem je ovrzel vse pomisleke kritikov ter dokazal, da je edino njegova

politika primerna in zmožna obraniti vsem tako potrebni mir ter odstraniti posledice svetovne vojne.

Po njegovem govoru se je položaj v zbornici tako izpremenil, da mu je bila izglasovana velika zaupnica in da se je izrekel predsednik vlade za popolnoma soglasnega z njegovo zunanjo politiko.

V Londonu je bila zaključena brez posebnega uspeha imperialna konferenca,

na kateri so se sestali zastopniki vseh angleških kolonij in dominijonov, da bi razpravljali o tesnejših gospodarskih odnošajih in o medsebojni podpori v sedanji gospodarski krizi, ki tare ves svet. Potek konference pa je pokazal, da so nasprotstva med posameznimi deli britanskega imperija tako različna, da je skoro nemogoče doseči med njimi sporazum, ki bi zadovoljil vse. Komaj je bila zaključena imperialna konferenca, že se je sestala nova, ki nosi zvočno ime

indijska konferenca.

Namen te pa je, urediti zamotane razmere v Indiji ter izdelati načrt-indijske ustave in vsaj deloma ugoditi številnim zahtevam indijskih na-

cionalistov. Vprašanje pa je, ali se bo posrečilo tej konferenci, rešiti te hude naloge, ker ni na njej navzoč skoro noben pravi zastopnik indijskega naroda, da ne omenimo Gandija in njegovih tovarišev, ki še vedno žde po angleških zaporih v Indiji.

V Bolgariji so se tudi vršile volitve,

in sicer v okrožne zastope, pri katerih je vlada doživela velik poraz, ker so njene stranke izgubile povprečno polovico glasov. V Bolgariji je notranjepolitičen položaj kljub nasprotnim zahtevom zelo napet, ter teži bolgarski narod huda gospodarska kriza.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

MLEČNOST IN REJA TELET.

Če primerjamo naš napredek pri posameznih gospodarskih panogah, moramo priznati, da smo v živinoreji še najbolj zaostali. Eden glavnih vzrokov tiči v pogostem pomanjkanju krme in pičlem krmljenju, kar se najbolj pozna pri nadštevilni reji goved in v slabih uspehih z rejo telet. Pičlim in nerednim pridelkom krme in njeni slabši kakovosti je največ pripisati, da ne pridemo z našo rejo naprej. V tem pogledu imamo žive dokaze po deželah, ki so bogate na krmi.

Prav tako kakor zaostaja naša goved vsled slabega krmljenja, ki je zlasti v zimski dobi še posebno očitno, prav tako zaostajajo tudi teleta, ker se vsled pomanjkanja mleka ne morejo dočela razviti. To pomanjkanje mlečne hrane je pripisati pomanjkljivi mlečnosti krav, ki je pri nas še vobče slaba. Če ni dosti mleka, potem se teleta ne morejo uspešno razvijati. Nasprotno. Teleta nam zastanejo v rasti in v drugih dobrih lastnostih. Take živali se svoj živ dan ne morejo tako popolno razviti kakor bi se lahko, če bi jim ne manjkalo mleka. En sam pogled v kraje z razvito živinorejo nas lahko pouči, da redijo po teh krajih sploh bolj molzno goved in da je vsled tega tudi vsa reja telet veliko bolj uspešna kakor pri nas. Pri nas manjka krme in mlečnosti, dveh glavnih pogojev za dobro rejo molzne živine in telet. In še to mleko, ki ga dobimo, porabljamo v takem obsegu za druge namene, da teleta stradajo v času odstavljanja.

Komu drugemu pa naj pripisujemo odlične uspehe pri reji telet po nadprednih krajih, če ne ondotni mlečnosti krav in iz tega izvirajoči dobri reji telet? Teleta se po teh krajih tako ugodno razvijajo, da jih je veselje gledati. Pri nas pa teleta pri odstavljanju navadno shirajo, tako da se ne smemo čuditi, če ne prirejamo boljših živali. V rasti zatrte živali se nikdar popolnoma ne popravijo! Godi se jim kakor rastlinam, ki jih suša prezgodaj stisne.

Rejo telet je treba pri nas izboljšati. Da to dosežemo, je treba dobro molznih krav in več mleka za teleta. Z dobro mlečnostjo krav ne skrbimo le za večji užitek pri kravah samih, ampak tudi za bolj uspešno rejo telet in z njo vred pa tudi za napredek živinoreje. Kravam je treba več krme in boljše krme, teletom pa več mleka!

IZ TAL RASE NAPREDEK.

Za naše razmere je največjega pomena, da napredujemo v živinoreji. Toda dokler se bomo borili s pomanjkanjem krme in bo naša reja zaradi tega trpela, toliko časa ni misliti na bolj uspešen napredek. Vsa novodobna sredstva, ki so v ostalem važna za pospeševanje reje, kakor so razstave in premovanja živali, podpore za nakup tujih pasem, kontrolna molža itd., nam ne bodo pomagala do splošnega in trajno dobrega uspeha, če ne bomo napredovali v pridelovanju potrebne krme.

Živinoreja je danes na višku le po tistih deželah, kjer imajo redne in bogate košnje in druge krmske pridelke in kjer ne trpe živali nobenega pomanjkanja, ampak nasprotno. Brez zadostne krme in redno dobrega krmljenja zidamo v živinoreji na pesek.

Zato je potrebno, da skušamo dvigniti in izboljšati predvsem pridelke krme. Po tej poti pridemo še najprej in najsigurneje do lepše in boljše živine.

Naša zemlja je še povsod pomanjkljiva v svoji rodovitnosti. Naša naloga je, da dvignemo z boljšim obdelovanjem in dobrim gnojenjem njeno rodovitnost. Zemlja je tisti vir, ki nam lahko pomaga do večjih pridelkov in s tem vred do večjega napredka v živinoreji in v drugih panogah. Zato lahko upravičeno trdim, da rase ves naš napredek iz tal. Naša zemlja ima še povsod skrite zaklade v sebi, ki jih je treba poiskati in odpirati.

Mnogo je še zemlje, ki je preveč mrtva in sirova in zato premalo delavna in premalo rodo-

Gustav Strniša:

Klic zemlje

(Dalje.)

Ko ga je zagledala, je zardela in vztrepetala.

«Šimen! Šimen! Ti si tukaj?» je komaj slišno vzdihnila in ga ljubeče pogledala.

«Moral sem priti, da vidim, kaj delaš,» je odvrnil fant.

Posedel je nekoliko. Pričela sta kramljati.

Zdaj, ko je sedelo dekle pred njim in jo je gledal od blizu, je spet spoznal, da mu je Katrica še vedno draga in mila, čeprav je druga zabrisala njeno podobo v njegovem srcu.

Ko je odhajal, ji je podal roko. Pogledal ji je v opek blede obrazek. Kar zasmilila se mu je. Objel jo je in pritisnil k sebi.

In tedaj je Katrica zaplakala. Vsa pridušena bolečina, vse ure hrepenenja, ko je čakala nanj in trpela, njene bočne sanje, težek občutek osamelosti in zapuščenosti, vse se je trenutno spojilo v njeni duši. Krčevito se ga je oklenila in komaj slišno dahnila:

«Šimen, ali se vrneš?»

Pogladil jo je po gostih temnih laseh. Pričel ji je šepetati besede ljubezni. Obljubil ji je, da je nikoli več ne zapusti.

Njene oči so se mu nasmehnile skozi solze. Začutil je nekaj posebno lahkega in veselega v srcu, ko se je vračal domov.

Ko je ostala Katrica sama v svoji sobi, je padla na kolena pred Marijino podobo. Pričela je goreče moliti. Iz oči so ji spet vrele solze in polzele po licih. Vse pridušeno in trpko trpljenje, iz katerega se je pojavila bolestna zamaknjenost, jo je zdaj minilo. Srečna se je dvignila in odšla na delo.

Katrica se je zdaj vidno boljšala. Kmalu je popolnoma okrevala. Zamaknjenost je prešla.

Stari župnik Ozebek je pa presrečen poročal škofijskemu ordinariatu, da je bolna Katrica ozdravela, da ni bila nikoli svetnica, temveč le dekle, ki je trpelo zaradi nesrečne ljubezni in je zato molilo noč in dan, da bi se ji umirila duša. Zaradi te svoje pretirane pobožnosti je pa zašla v previde, ki so zdaj ponehale.

Vrčarjev travnik pod vasjo je poln veselih ljudi. Sredi polja, okoli podružne cerkve svetega Martina, so postavljene bele stojnice. Na njih prodajajo branjevel svojo drobnarijo.

Največ radovednežev je okoli starega medicarja, kjer sedajo fantje medene štruklje. S sekiro na kratkem držaju poskušajo mladeniči svojo srečo. Kdor preseka štrukelj nazdolž, ga lahko vzame. Oni pa, ki je z zmagovalcem stavil, izgubi stavo in mora štrukelj plačati.

Stari medicar se zadovoljno hahlja in vabi fante:

«Sekira je nabrušena, na štrukljih preizkušena; vsak lahko jih poln koš dobi, če dobro zajca ustreliti!»

Pri tem skače na svojih tenkih nogah in se smešno pači.

Največ štrukljev ima Ferjanov Šimen. Kar iz žepov mu gledajo. Mladina se stiska okoli njega. Otroci bi se mu radi prikupili. Diše jim medenci.

Ko zavabi v cerkev, prične Šimen res deliti štruklje otrokom. Mladina ga kar naskakuje in komaj se je otrese. Le največji štrukelj si mladenič pridrži.

Tedaj prisopiha čez polje debeli Bahač in se ustavi med stojnicami.

Nekaj večjih dečkov ga dobro pozna. Takoj jamejo med seboj šepetati:

«Bahačev oče so prišli. Bonboni bodo deževali!»

Bahač res stopi k medicarju in jame ogledovati visoke kozarce s sladkorčki.

«Koliko?» vpraša kratko in pokaže kozarce s melisnicami.

«Deset dekagramov pet dinarjev!»

«Kaj? Kaj? Jaz vendar vprašam za vse skupaj!»

Medicar začne računati:

«Poldrugo kilo jih je. Ena kila stane 50 dinarjev.»

«Šestdeset dam za vse skupaj!» ga prekine stari Bahač.

«Pa naj bo!» odvrne medicar.

Naslednji hip pograbi Bahač kozarce in prične sipati bonbone. Otroci kriče in jih hite pobirati.

vitna. Pišči pridelki na krmi in drugih proizvodih so naravna posledica. Čim težja je zemlja, tem bolj pridelni rok potrebuje in tem več razumevanja, da jo spravimo do večje rodovitnosti in si pomagamo s tem vred do lažjega napredka v eni in drugi stroki.

Kamenite in mokre lege potrebujejo tudi izboljšavanja, da se dvigne njih rodovitnost in s tem potrební napredek v živinoreji in drugih gospodarskih panogah. Mokre lege je treba osuševati, suhe namakati, kamenite pa trebiti in čistiti, da bo več pridelka in napredka. Dvignimo rodovitost zemlje, da se dvigne napredek naše živinoreje in drugih panog! Iz tal rase napredek!

Sejmi

- 23. novembra: Sv. Lovrenc pri Novem mestu, Mojstrana.
- 24. novembra: Loče.
- 25. novembra: Gradac pri Črnomlju, Domžale, Škofja Loka, Krško, Stična, Guštajn, Ptuj, Dobje, Lemberg, Čakovec.
- 28. novembra: Prosenjakovci.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi smo dobili v valutih:
1 dolar za 56'10 do 56'30 Din;
v devizah:
100 avstrijskih šilingov za 794'68 do 797'68 Din;
100 nemških mark za 1346 do 1349 Din;
100 madžarskih pengov za okrog 988'89 Din;
100 italijanskih lir za 294'90 do 296'90 Din;
1 dolar za 56'33 do 56'53 Din;
100 francoskih frankov za 221'09 do 223'09 Din;
100 češkoslovaških kron za 167'28 do 168'02 Din.
Vojna škoda se je trgovala po okrog 430 Din, investicijsko posojilo pa po okrog 86 Din.

Tedenski tržni pregled

ŽIVINA. Cene živini že dolgo ne kažejo kaj prida. Na naših sejmihi so v splošnem slabe kupčije in se tudi boljši voli plačujejo komaj po 9 Din za kilogram žive teže. Tudi cene svinjam so popustile zaradi slabega izvoza.

ŽITO. Položaj neizpremenjen. Na ljubljanski borzi so ponujali (za 100 kg; postavljeno na slovensko postajo): pšenično, baško, po 185 do

202'50 Din, turščico, baško, novo, umetno posušeno, po 132'50 do 135 Din, moko «0» po 340 do 345 Din.

HMELJ. O mirnem nakupovanju so cene dobremu blagu neizpremenjene, dočim za slabo blago ni mnogo zanimanja.

JAJCA. Cene so poskočile in se pri nas giblje nakupna cena med 1'50 in 1'70 Din za eno jajce.

Kratke vesti

== Jugoslovenska razstava vina in sadja v Amsterdamu in Rotterdamu. Od 20. do 30. t. m. bo v Rotterdamu na Nizozemskem vinska razstava. Nato se razstava prenese v Amsterdam in izpolni s sadno razstavo. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine pri ministrstvu za trgovino in industrijo se obrača na naše trgovce z vinom, ki niso poslali vzorcev v Rotterdam, naj jih pošljejo v Amsterdam, pa tudi na naše pridelovalce sadja, naj se v čim večjem številu udeležijo te razstave, zlasti s suhimi slivami, hruškami in jabolki. Vino naj pošljejo v čim večjem številu steklenic. Izbrati je treba najboljše vrste, jih dobro sortirati in temeljito pakirati. Naslove daje zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu.

== Tritedenski tečaj za gojitev in pitanje perutnine. Prejeli smo: Kljub veliki važnosti perutninarstva za naše malo kmetijsko gospodarstvo se opaža pri nas, zlasti v bivši ljubljanski oblasti, malo zanimanja za povzdigo te dobičkanosne panoge. Na naših trgih se opaža veliko pomanjkanje dobro pitanih živali, in to ne samo na ljubljanskem trgu, temveč tudi po naših zdraviliščih in letoviščih. Da se odpomore temu občutnemu pomanjkanju dobrih pitanih živali, se je odločil odsek Kmetijske družbe za perutninarstvo v Ljubljani, da priredi za svoje člane in tudi nečlane, ki se za to panogo zanimajo, v času od 2. do 21. decembra t. l. poseben tečaj za gojitev in pitanje razne perutnine. Tečaj ima ta namen, pokazati teoretično in praktično, kako se mora s perutnino ravnati, jo pravilno pitati in zaklati ter pripraviti za trg in prodajo. Otvoritev tečaja bo 2. decembra ob pol 11. v valilni centrali odseka, Linhartova ulica 9, v Ljubljani. Predaval bo priznani strokovnjak perutninarstva kmetijski referent g. Zupanc iz Maribora. Od pol 14. do 17. bo poleg teoretičnega tudi praktični pouk o pitanju okoli 200 komadov razne perutnine, ki jo je odsek nakupil s pomočjo prispevka banske uprave v ta namen. Zvečer lahko vnanji tečajniki od-

potujejo. Isti tečajniki se potem zbero 10. decembra ob istem času in na istem kraju. Na ta dan bodo zopet predavanja in praktične vaje. Končno se zbero tečajniki še 20. decembra ponovno na zbirališču, kjer se bo predavalo in razkazovalo pravilno klanje živali s pripravami za prodajo. Naslednji dan si tečajniki ogledajo še perutninarsko farmo g. Goloba na Lesnem Brdu pri Vrhniki. Za tečaj se je priglasiti do torka 25. t. m., in sicer na tajništvo odseka pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Odsek bo poskrbel, da dobe tečajniki hrano opredne brezplačno. Najrevnejšim in oddaljenim se bo povrnila tudi polovica voznine.

DOPISI

RAČNA. V soboto 15. t. m. je bila v Račni komisija, katero so tvorili gg. okrajni glavar, šolski nadzornik in še nekaj drugih. Pregledali so preurejeno šolsko poslopje in izjavili, da se pouk lahko prične. V nedeljo bo slovesna blagoslovitev preurejenega poslopja.

VIDEM-KRŠKO OB SAVL. (S m r t n a k o s a.) Dne 13. novembra 1930. je umrl v Stari vasi gošpod Franc Račič, bivši dolgoletni posestnik, gostilničar, občinski odbornik in cenilni mož. Kako priljubljen in spoštovan je bil, je pokazal njegov pogreb dne 15. t. m., katerega se je udeležilo od blizu in daleč mnogo njegovih sorodnikov, znancev in prijateljev. Naj v miru počiva!

LUŠEČKA VAS. (S m r t n a k o s a.) V eni in isti noči je zahtevala smrt v Lušečki vasi kar dve žrtvi. Umrla je za pljučnico gospa Gajškova, mati 16 otrok, od katerih živi še osem in so večinoma še majhni. Skoro istočasno je obiskala smrt hišo g. Cviterja. Umrla mu je žena za isto boleznijo. Šele pred kratkim sta prišla iz Amerike, da bi v domovini preživela jesen svojega življenja. Te dni se je vršil pogreb obeh pokojnic skupno. Udeležilo se ga je zelo veliko število ljudi; prihiteli so celo iz oddaljenega Podčetrčka, kjer je bil slednje rojstni kraj. Gospa Cviterjeva je bila na željo pokopana po ameriškem sistemu, in to tako, da so spustili krsto z njenim truplom ne naravnost v zemljo, ampak v poseben, nalašč za to pripravljen lesen zaboj, ki so ga potem pokrili in nato šele jamo zasuli z zemljo. Obema pokojnicama prijazen spomin, preostalim iskreno sožalje!

Bahač se okrene na polje. Ponosno stopa po svojem travniku. Kakor bi sejal debelo seme, meče sladkorčke okoli sebe.

Po polju pride Katrica. Takoj se ji pridruži Šimen in ji ponudi velik štrukelj, ki ga je kupil za njo:

»Katica! Na, štrukelj, da se boš bolj sladko držala, ko boš z Bogom kramljala!»

Šimen ji izroči štrukelj, z njim pa tudi veliko rdeče sreč z napisom:

«Moja si in moja boš, ti si zame roža rož!»
Prav tedaj je prihitela mimo poštarica Vanda. Ko jo je Katrica zagledala, je še bolj zardela.

Pozdravili so se. Vanda jima je smehljalje pokimala. Bila je preprosto, toda okusno oblečena. Ko se je Šimen za njo ozrl, je dejal svojemu dekletu:

«Res je prijazna in lepa, da se človeku kar v glavi zvrtil, če jo gleda, vendar mi je naš oče prav dejal, da ona ni za kmeta. Kako tudi? Pregaroska je! Če jo gledam na solncu, se mi kar vsiljuje misel, da se bo raztopila!»

Po poljski stezi je privriskal Čiček. Visoko je piskal vmes in puhal ter oponašal vlak. Ko je dospel do medičarjeve stojnice, se je kar zaletel vanjo.

Medičar je žalostno zaječal.

Norec je hotel kar skočiti vanj. Divje je zarjul: «O, saj te poznam, grdu kosmat! Pač si menil, da sem te že pozabil. Toda vedno mi boš ostal v spominu, čeprav sem norec! Nikdar ne pozabim svoje matere, ki mi je često dejala:

„Tisti kosmati medičar, ki prodaja štruklje, tisti je tvoj zakonski oče. Ni se sramoval zapustiti naju in pobegniti.“ Nikoli te ni iskala, ne vprašala za teboj. Preponosna je bila in oba sva živela v trpljenju in bedi!»

Nato je pričel grabiti medene štruklje in jih metati otrokom.

Stari medičar si je ruval lase in pričel tolči Čička s palico po glavi. Norec se je divje krohotal. Menda ga je zaradi udarcev pričela glava boleti, zakaj mahoma je zastokal in zbežal nazaj na polje. Dotekel je Vando. Postavil se je pred njo in jo zamišljeno ogledoval.

«Zakaj me tako žalostno gledaš?» ga je ogorčila.

Čiček jo je boječe vprašal:

«Povej mi, ali si res blažena devica Marija?»

Začudeno ga je pogledala in odvrnila:

«Ne, Čiček! Motiš se! Jaz sem samo vaška poštarica!»

«Poštarica? Poštarica?» je mrmral norec. «Torej ni Marije v naši vasi! Ni je blažene Device, jaz sem pa tako nesrečen!»

Glasno je zajavkal in se obrnil nazaj proti cerkvi.

Popoldne so dospeli na martinovanje tudi ljudje iz mesta. Krčmar Brenta je pripravil slavno Martinovo gos. Ljudje so se veselili in rajali pozno v noč.

Ferjanovi domači so pregovorili tudi Vando, da je šla z njimi na veselico.

Preden so odšli, je priropotal popoldne v vas

Skalarjev avtomobil. Skalarjevi so prihiteli iz mesta obiskat svoje sorodnike.

Tedaj se je seznanila z njimi tudi poštarica Vanda.

Čuden občutek je imel Martin Skalar, ko se je njegova desnica dotaknila drobne Vandine roke. Vedel je, da je to njegov otrok, kri njegove krvi, otrok, ki bi bil moral imeti v njegovem srecu prvo mesto, saj ga je rodila ona, ki jo je prvo ljubil v življenju in ji prisegel večno ljubezen.

Pred Vando je bil v tihi zadregi. Toda znal se je obvladati in mirno ji je predstavil svojo ženo.

Vanda je pozdravila Ferjanove sorodnike zelo prijazno. Odšli so skupaj na veselico.

Za mlado poštarico se je takoj zanimal Skalarjev sin, mladi sodni pripravnik Andrej. Na deželi je čutil posebno razpoloženje. Hrepenenje za kmečkim življenjem, ki je bedelo še v njegovem očetu, sinu preprostega zemljaka, je prešla tudi vanj, ki se je že prišteval med pristne meščane.

Z Vando je parkrat zaplesal. V njej je čutil nekaj privlačnega in težko se je ločil od nje.

Sicer ga je pa vse vabilo in nikalo. Ko je plesal na preprostem odru, zbitem iz desk, jo glasovih hreščeče harmonike in se oziral v jasno zvezdno nebo, je razposajeno zavrskal. Krepko je udaril s peto ob tla kakor kak mladostni vaški plesalec.

(Dalje prihodnjč.)

SV. ANA PRI TRŽIČU. V nedeljo 9. t. m. je uprizorilo naše gasilno društvo igro «Užitkarji» in šaljkvo «Snubač». Igralci, čeprav same neizkušene moči, so nam vloge podali prav dobro. Potrebna pa bi bila večja točnost pričetka igre. Od občinstva bi pričakovali nekoliko razumevanja za kulturno delo društva, ki je igralo pri na pol prazni dvorani. Društvo baje namerava igri ponoviti 23. t. m. ob 18. v istem prostoru pri Anketetu ob zelo znižani vstopnini. Vabljeni so tudi Tržičani, ki zelo radi prihite iskat razvedrila k nam. — V naših planinah je zapadel že precejšen sneg, kar je privabilo prve smučarje na Zelenico in na Kovce. — Kakor čujemo, se vrše priprave za ustanovitev Sokola. Na skrajni obmejni severni točki bi bilo društvo le pozdraviti. Fantje in dekleta naj pridno pristopajo, pa bo manj pijančevanja.

DOMAČE NOVOSTI

* **Dopisnikom doma in na tujem.** Že večkrat smo opozorili naše cenjene dopisnike na pogoje, kako je treba pisati, da je dopis objavljen, vendar naša opozorila ne zaležejo mnogo. Dopisi naj bodo kratki, jasni in razločno pisani, brez vsakih pripomb ob straneh in na ozkem papirju. V zadnjem času smo prejeli dopise z vrstami, dolgimi po pol metra. Ker se morajo taka pisma prepisovati, se seveda prepišejo, kadar imamo več časa. Krivda je torej na dopisniku, če ni njegov dopis takoj objavljen.

* **Kralj boter 19. otroku.** V nedeljo 16. t. m. je bil krst 19. otroka rudarja Šosterja v Hrastniku. Za botra je bil naprošen Nj. Vel. kralj, ki ga je pri krstnem obredu zastopal polkovnik celjskega vojnega okrožja.

* **Črnogorski kmetje v Sloveniji.** Te dni se je pripeljala v Slovenijo skupina črnogorskih kmetov iz Zetske banovine, 40 po številu, da si je ogledala naše kmetijske naprave. Najprej so gostje posetili Dolenjsko, kjer so si na Grmu natančno ogledali naprave in posestvo kmetijske šole. Potem so prišli v Ljubljano, kjer so videli vse ljubljanske znamenitosti. Izletniki so se potem pod vodstvom g. Okorna odpeljali z avtobusom na Vrhniko, kjer so si ogledali razne kmetijske naprave, predvsem pa vrhniško mlekarno, dalje tudi perutninarsko farmo gosp. Goloba na Lesnem Brdu. Nadalje so posetili Škofjo Loko, kjer so videli banovinsko mlekarsko šolo in tudi razne kmetijske naprave v Žabnici. Nazadnje so posetili tudi kmetijsko šolo v Št. Juriju in vinarsko šolo v Mariboru.

* **Smrt uglednega celjskega industrije.** Na svojem domu v Spodnji Hudinji pri Celju je te dni po daljšem bolehanju umrl daleč po Sloveniji in tudi zunaj nje znani in ugledni industrijec g. Peter Majdič v starosti 68 let. Pokojnik je bil iz znane rodbine Majdičev v Kranju in eden najboljših in najuglednejših gospodarskih činiteljev Slovenije, ki je svoji podjetji, svoječasni parni mlin, ki ga je pred leti opustil, in svojo veliko železninsko trgovino v Celju, neprestano izpopolnjeval. Bil je pa tudi vedno neomajen steber slovenskega političnega življenja, ki je v vseh hudih borbah Slovencev v Celju in okolici s takratnim nemškim nasiljem stal vedno v prvih narodnih vrstah. Veliko skrb pa je tudi posvečal razvoju tujkega prometa in je s teh vidikov podpiral avtomobilizem v Sloveniji. Bil je prvi predsednik avtomobilskega kluba v Mariboru. Vrlemu možu, ki je bil tudi odločen Jugosloven, bodi ohranjen med nami najlepši spomin, njegovim svojcem pa naše iskreno sožalje!

* **Harmonika za Nj. Vis. prestolonaslednika Petra,** krasno izdelan fabrikat izdelovalnice harmonik Fr. Lubas, je razstavljena v ogelni izložbi Tiskovne zadruga v Šelenburgovi ulici v Ljubljani.

* **Važne odredbe zakona o vinu.** Kakor smo že zadnjič poročali, mora imeti po § 14. zakona o vinu vsak obrat, kjer se shranjuje ali prodaja vino, na videm mestu «Izveček važnih odredb

zakona o vinu». Državna tiskarna v Beogradu je te odredbe natisnila v obliki malega plakata na dobrem papirju v latinici in cirilici. Ti plakati se dobe po 2 Din pri pooblaščenih knjigarnarjih po vsej državi.

* **Prikrojevalni tečaj za krojače in šivilje v Ljubljani.** Banska uprava Dravske banovine, referat za pospeševanje obrti v Ljubljani, ponovno opozarja krojače in šivilje, da se oba tečaja v Ljubljani v kratkem pričeta. Interesenti naj svojo udeležbo priglasijo najkasneje do 15. decembra referatu za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg 10. Oba tečaja bo vodil strokovni učitelj g. Knafelj.

* **Tečaj za prikrojevanje čevljev v Ljubljani.** Banska uprava Dravske banovine, referat za pospeševanje obrti v Ljubljani, namerava dne 2. decembra otvoriti tečaj za prikrojevanje čevljev v Ljubljani. Tečaj bo vodil strokovni učitelj g. Steinman Josip in se bo vršil pouk v prostorih Tehniške srednje šole. Pred božičem se bo poučevalo po trikrat na teden, po božiču pa vse delovne dni. Interesenti naj prijavijo svojo udeležbo najkasneje do 29. t. m. pri referatu za pospeševanje obrti, Krekov trg 10 v Ljubljani, kjer dobe vse potrebne informacije.

* **Sirota.** V stanovanje Marije Bergočeve v Stepanji vasi pri Ljubljani je prišel v nedeljo neznan sedemletni deček, ki je prišel tožiti, da je brez doma in da je prišel v Ljubljano iskat očeta. Povedal je, da se piše Roman Rozman in da je imel nekoč svoj dom nekje v Prekmurju. Bergočeva je lačnega fantka nasitila, nakar ga je odvedla na poljansko stražnico, kjer so fantka še enkrat zaslišali, nakar so začeli poizvedovati za njegovim očetom. Izkazalo pa se je, da leži ta, ki je po poklicu zidar, v umobolnici in da ni zmožen za nikako delo. Fantka so za enkrat pridržali na policiji in ga bodo skušali spraviti v kako mladinsko zavetišče.

* **Dva nočna požara.** Na predzadnjo nedeljo okoli 2. zjutraj je nastal ogenj v listnici gospodarskega poslopja posestnika Strahovnika v Velikem vrhu. Ogenj je zapazil domači sin, ki je šel na močno lajanje psa iz hiše gledat, kaj se je zgodilo. Gospodarsko poslopje kakor tudi vse orodje s krmo vred je uničil ogenj; rešili so le živino. Gasilci so imeli obilo posla z gašenjem. — Komaj se je poglelo razburjenje na tem pogorišču, že je bilo javljeno okoli 4. zjutraj, da gori pri železniškem delavcu in posestniku Urlepu. Drvarnica je bila že vsa v plamenih in je zgorela vsa zaloga drv. Vse kaže, da je bil ogenj v obeh primerih podtaknjen.

* **Smrtna posledica nesreče pred 14 meseci.** V Stražišču pri Kranju je umrl po dolgem trpljenju g. Hafner Leopold, posestnik in mesar v Srednjem Bitnju, katerega je povozil pred 14 meseci neki avtomobilist. Od dne, ko je bil povozen, pa do konca je grozno trpel, posebno zadnje dni, preden je izdihnil blago dušo. Mož je bil vedno naprednega mišljenja. Zapustil je ženo in dva nepreskrbljena otroka. Blag mu spomin, držini naše sožalje!

* **Avtobusna nezgoda.** Večja nesreča se je te dni pripetila celjskemu avtobusu, ki vozi na progi Celje-Mozirje. Le srečnemu naključju je pripisati, da nesreča ni zahtevala žrtev. Avtobus je bil natrpano poln potnikov, ko se je odpeljal okrog 14. iz Mozirja. Malo iz trga ven je baje neki potnik opozoril šoferja, da leti za avtobusom neka ženska. V trenutku, ko se je šofer obrnil, je zadel voz v veliki cestni kamen ter se prevrnil v občestni jarek. Pri padcu so se zdrobila vsa okna na desni strani voza in od drobcev šip je bilo laže ranjenih več potnikov. Z velikim naporom so avtobus nato dvignili na kolesa in po travniku spravili zopet na cesto.

* **Huda nesreča v šentjanskem rudniku.** Te dni sta bila v Franjevem šahtu šentjanskega premogovnika zaposlena rudarja Miha Markovič iz Velikega Cirknika in Jože Hočevar. Hočevar se je podal iz rova, da bi vanj spustil potrebni podporni les. Še prej je Markoviča opozoril, da se odstrani iz rova, da ga ne zadene nesreča. Usoda pa je hotela, da se Markovič ni pravočasno od-

stranil. Spuščen les je odkrnil debel kamen, ki je zadel Markoviča tako nesrečno, da mu je prebil lobanjo in je rudar obležal na mestu. Po dovršenem delu se je Hočevar vrnil nazaj v šaht, kjer pa je začuden obstal pred nepremično ležečim tovarišem. Hitro je pozval pomoč in so ponesrečenca prenesli iz rova. Po nudenju prvi pomoči so hudo ranjenega Markoviča prepeljali v ljubljansko bolnico.

* **Pesnica naplavila utopljenca.** V Gajovcu pri Moškancjih je 29. oktobra visoko narasla Pesnica odnesla posestnikovega sina Josipa Pukšiča. V nedeljo so delavci našli utopljenca za grmom blizu mostu, kamor ga je bila naplavila Pesnica.

* **Nesreča.** Petek Jože iz Goriče vasi je peljal z Rebri listje. Med vožnjo je zagledal na cesti podkev in hoteč jo pobrati je skočil z voza. Ker pa je nerodno skočil, se je nataknil na pomožno ročico ki se mu je zadrila v trebuh. Na ročici je obvisel in ko je prišel k zavesti, je začel klicati na pomoč. Pritekli so ljudje in ga rešili. Reševalni avto, ki so ga poklicali, ga je prepeljal v ljubljansko bolnico.

* **Smrtna žrtev avtomobilске nesreče.** Na Vernih duš dan se je pripetila v Krašnji huda avtomobilska nesreča. Neki ljubljanski avtotaksi je povozil 28letnega gostilničarja Janeza Nakrsta iz Krašnje, ki se mu je na kolesu pripeljal nasproti. Avtomobil se je zalezel v kolesarja in je bil sunek tako silovit, da je Nakrst odletel s kolesa in priletel na avto, kjer je z glavo prebil šipo, nato pa padel pod avtomobil, ki ga je vlekel še kakih 20 metrov za seboj. Hudo ranjenega Nakrsta, kateremu je avtomobil popolnoma zmečkal desno nogo, so prepeljali v bolnico. Po 14dnevem trpljenju je nesrečni Nakrst v nedeljo podlegel poškodbam.

* **Nezgodna pri delu.** Pri gradbi vodovoda v Šoštanj se je ponesrečil pomožni monter Pevce. Nahajal se je na dnu glavnega vodovodnega jarka, kjer je bil zaposlen s stikanjem glavnih cevi. Da se prepereči rjavenje cevi na sklepih, so ta mesta ovijali s predivom in zalivali v vrelih asfaltom. Delavec, ki je prinesel k Pevcu vrelega asfalta, se je po nesrečnem naključju spotaknil, ko je hotel preko jarka, na mestu, kjer je v globini delal monter. Vroči asfalt se je razlil nesrečnemu Pevcu po glavi, vratu in rokah. Po zdravnikovi odredbi so Pevca prepeljali v bolnico v Slovenjgradec.

* **Strašna smrt otroka.** Zakonca Anton in Jožefa Furman iz Golšnika, fara Sv. Peter na Dolenjskem, sta šla v gozd k nekemu posestniku pripravljat drva. Svoja dva otroka, enoletno hčerko Marijo in triletnega sinka Antona, sta odšla v varstvo slaboumni 23letni Mariji Florjancičevi. Ta je otroka položila v posteljo in je tudi sama odšla v bližnji gozd nabirat suhljad. Kmalu po njenem odhodu se je prebudil triletni Tonček, zlezal s postelje in začel stikati po hiši. Prišel je tudi v kuhinjo, kjer je našel vžigalice. Odšel je z njimi nazaj v sobo, zlezal na posteljo in se pričel igrati. Pri tem je vrgel gorečo vžigalico na posteljo, ki se je takoj vnela in pričela goreti. Videč ogenj je fantek zbežal na prsto in se skrnil, ne da bi komu povedal, kaj se je zgodilo. Ko je ogenj objel že vso sobo in je bil udaril skozi streho, je opazil požar slučajno mimoidoči logar Šporer, ki je alarmiral ljudi in začel gasiti. Ogenj je bil sicer kmalu pogašen, vendar pa je bilo že prepozno. Enoletni otrok je našel grozno smrt v plamenih. Njegovo trupelce so našli docela zoglenelo na tleh poleg postelje.

* **Huda nesreča.** Iz Seliščev nam pišejo: Pri nalaganju mošta se je pripetila strašna nesreča Jakobu Vrbnjaku, ki je vozil vino za Ivana Vebariča, gostilničarja v Seliščih. Ko so nalagali vino pri stiskalnici v Murskem vrhu, je Vrbnjaku ob stiskalnici zaradi polzkih tal spodrsnilo in sod, ki so ga privarili po lestvi skoro že na voz, se je prevrnil na Vrbnjaka ter mu zlomil desno nogo in zdrobil prsni koš. Majhne poškodbe je dobil tudi Alojz Fučko iz Slaptincev.

* **Tragična smrt kmečkega dekleta.** V samotni vasi Senožeti so sredi noči Zoretovo družino zbudili obupni klici, ki so prihajali iz podstrešne

sobice, kjer je spala hčerka Tončka. Starši so našli svojo hčer zvijajočo se v strašnih bolečinah in po sobici je dišalo po octovi kislini. Takoj so napregli konja, naložili nesrečno dekle na voz in se odpeljali proti savski postaji. Eden domačinov pa je hitel naprej po litijskega zdravnika. Starši so se zavedali, kako potrebna je nujna zdravniška pomoč, in storili so vse, da bi jo dosegli. Usoda pa je hotela drugače. Še preden je dospel litijski zdravnik na Savo, je smrt rešila mladenko vseh muk. Nesrečna Tončka je obupala, ker ji je svet odtujil fanta, s katerim sta se imela rada. Žalostni starši so truplo nesrečne hčerke odpeljali domov. Bodi revici ohranjen blag spomin!

* **Požar in nesreča v celjski okolici.** Te dni zvečer se je nenadoma pojavil na gospodarskem posloplju posestnika Valentina Lednika v Zgornji Hudinji pri Celju rdeči petelin. V posloplju se je nahajal razen kmetijskih strojev in živine tudi ves letošnji poljski in travniški pridelek. Gasilcem iz Gaberja, Celja in Škofje vasi je uspelo ogenj omejiti in obvarovati sosednja posloplja strašne usode, dočim je pogorelo Lednikovo gospodarsko posloplje do tal. Škoda je znatna, vendar je krita z zavarovalnino. Pri gašenju se je ponesrečil na levi strani hrbta celjski gasilec Štefan Grenkuš, 55letni delavec celjskega mestnega stavbnega urada. Na nekem tramu mu je spodrsnilo in je padel tako nesrečno, da se je občutno poškodoval.

* **Otroci zažgali.** Te dni je nastal pri posestniku Ivanu Bratuši v Gajevci požar, ki je uničil vse gospodarsko posloplje. Škoda je tem občutljivejša, ker je ogenj uničil tudi vse pridelke, ki so jih pravkar spravili. Požar so zanetili otroci, ki so se igrali z vžigalicami. Na pomoč je prispelo gasilno društvo iz Gorišnice, za njim pa še gasilci iz Moškanjcev in Cvetkovcev. Pohvale je vredno tudi, da so bili takoj na kraju nesreče orožniki iz Velike Nedelje, ki so skupno s požrtvovalnimi gasilci vodili delo in tako omejili ogenj. Starši, pazite na otroke!

* **Smrt otročička v žerjavici.** V Račici, mali vasi trebeljevske občine, se je primerila pol drugo leto staremu sinčku posestnika Alojzija Planinška usodna nesreča. V kuhinji je gospodinja Alojzija pripravljala večerjo, njen sinček pa je ta čas spal v sobici poleg kuhinje. Medtem ko je mati bila zaposlena s kuho, se je otročiček prebudil in neopažen prikobacal v kuhinjo. Ker je bil bos, ga mati ni slišala. A ko ji je prijel za krilo, se je nenadoma okrenila, kar je povzročilo, da je otrok padel v pepelnjak pod ognjišče, kamor je bila mati malo prej sesula žerjavico. Otročiček je grozovito zajokal. Silno prestrašena ga je mati dvignila k sebi, toda pomoči ni bilo več. Otrok je dobil nevarne opekline. Gospodar se je nemudoma odpravil po zdravnika, toda medtem je nesrečni otrok že izdihnil.

* **Na begu ustreljen tihotapec.** V Slatinskem dolu pri Gornji Kungoti je hotel 34letni ključavničar Gottfried Lazar prekoračiti mejo. Ko ga je obmejna straža pozvala, naj počaka, je začel bežati. Ker se na večkratni poziv ni ustavil, je straža streljala za njim in ga zadela. Lazar je bil takoj mrtev. Oblastva domnevajo, da je bil tihotapec.

* **Brezsrčna mati.** V petek je pri kmetici Ani Vukovi v Grušovi pri Sv. Marjeti ob Pesnici odložila neznana ženska šest tednov starega dojenčka in nato izginila. Poleg otročička je pustila list dečjega dispanzerja v Mariboru, glaseč se na ime: Franc Gajšek. Posestnica Vukova je zadevo prijavila mariborski policiji, ker sta s sosedo, pri kateri je brezsrčna mati bivala nekaj dni z otrokom, ugotovili, da je iz Maribora. Mariborski policiji je Marija Gajškova že dobro znana. Zivi kot priležnica in ima že troje otrok. Postopanje proti njej je v teku.

* **Aretacija nevarnega vlomilca.** Dva vlomilca sta poskušala nedavno zvečer vломiti v gostilno »Pri Gusteljnu« v Vevčah, pa so to preprečili orožniki, katerim je uspelo aretirati 20letnega Henrika Sajeta iz Trbovelj, medtem ko je drugi pobegnil. Pri aretiranemu so našli mnogo ukra-

denega blaga, zlatnino, fotografske potrebščine in drugo. Saje je to tatvino priznal in tudi izpovedal, da je v zadnjem času izvršil v Ljubljani in v Mostah več vlomov. Vlomilec je bil izročen sodišču. Njegovega pajdaša, ki je dobro znan, oblastva zasledujejo.

* **Zverinski mož.** Pred kratkim se je neki Franc S. iz Koritnega pri Bledu tako razjezil nad svojo ženo, da jo je povezal za noge in roke k postelji ter jo pretepel. Na obupne krike so prileteli sosedje, ki so pomirili razjarjenega moža in ženo rešili iz obupnega položaja. Za zadevo so se začeli zanimati tudi orožniki, ki so uvedli preiskavo.

* **Krvav zaključek pravde.** V Srednji vasi pri Bohinju je te dni razburil prebivalstvo drzen zločin, ki se je odigral na cesti sredi vasi in katerega žrtev je postal trgovec Janez Sodja. Imenovani trgovec in sovaščan Peter Arh sta se zaradi nekaj kupčij nedavno sprla. Ker nikakor ni moglo priti med njima do poravnave, je nastala radi tega naposled tožba in sta bila oba povabljeni na okrajno sodišče v Radovljici. Vršila se je razprava, pri kateri sta se oba obnašala zelo pomirljivo. Ob koncu razprave je bil Arh obsojen na plačilo vseh stroškov procesa. Arh je vzel tožbo popolnoma mirno na znanje in sta po končani razsodbi odšla skupaj s Sodjo v popolnoma mirnem razgovoru na cesto. Medpotomo je padlo samo nekaj ostrejših besed. Pred Sodjevo hišo sta se za trenutek ustavila, izmenjala še nekaj besed, nato pa je Sodja Arhu ponudil roko v slovo. V istem trenutku pa se je Arh okrenil, posegel v žep in privlekel na dan nož, s katerim je divje zamahnil proti Sodji in ga sunil v prsa. Takoj nato se je Sodja hropeč zgrudil na tla in iz prsi mu je brizgnila kri. Arh je pustil nato svojo žrtev na tleh in pobegnil iz vasi. Okrvavljenega Sodjo so takoj nato prenesli v hišo in poklicali zdravnika. Zvečer so ga naložili na vlak in ga prepeljali v splošno bolnico v Ljubljani. Njegova rana je sicer precej huda, vendar ni smrtno nevarna.

* **Poizkus izsiljevanja.** Gostilničar g. Brölich, po domače Grošelj, v Podgorju pri Kamniku, je prejel nepodpisano pismo, v katerem so zahtevali neznanca od njega, naj bi položil v petek do 11. ure zvečer pod nekaj kamen kuverto, v kateri naj bi bilo 2000 Din. V pismu se je goznilo, da bodo neznanca v nasprotnem primeru zažgali hišo ali gostilničarja oslepili. Gostilničar je o tem poizkusu izsiljevanja takoj obvestil orožništvo, ki se je pripeljalo zvečer z avtom v Podgorje in zasedlo hišo. Izsiljevalci se seveda niso pojavili. Morda je bilo vse skupaj tudi samo nerodna šala.

* **Poskusite in nato presodite!** Sto tisoč gospodinji rabi danes pravo terpentinsko milo G a z e l a. Gospa, poskusite je tudi Vi!

* **Pri prehlajenju, hripi, vnetju v vratu, oteklih mandeljnih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne «Franc Jožefove grenčice». Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje «Franc Jožefova voda» zbog zanesljivega učinka pri prijetni uporabi. «Franc Jožefova grenčica» se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.**

IZ POPOTNIKOVE TORBE

DOLENJSKO PISMO.

Slaba kupčija na šentviškem živinskem sejmu. Zlikovec poškodoval konja in drugi dogodki. Društveno življenje.

Št. Vid pri Stični, novembra.

Tudi pri nas v Št. Vidu in okolici ima «Domovina» lepo število naročnikov. Vsi prav pridno čitamo ta časopis in vedno težko pričakujemo petka, ko dobimo «Domovino» s pošte. Posebno nova povest «Klic zemlje», katero je sedaj «Domovina» pričela priobčevati, nam ugaja, ker je že njen pričetek lep. Malokdaj se od nas kdo

oglasil, pa tudi danes Vam moram, žal, poročati le bolj nevesele novice.

Pred dnevi smo imeli v Št. Vidu živinski sejem. Prignano je bilo izredno mnogo lepe živine. Kupčije pa ni bilo, ker ni prišlo skoro nič kupcev. Upamo, da bo prihodnjič sejem bolj obiskan, ker je živine pri nas na izbiro. Najboljši voli so dosegli na zadnjem sejmu nizko ceno po 9 Din za kilogram žive teže.

Nedavno je posestnica vdova Marija Kastelčeva iz Metnaja zamenjala svojo lepo kobilo za slabejšega konja z nekim tukajšnjim konjskim trgovcem. Omenjena vdova ni bila zadovoljna s konjem, ki je bil nadušljiv. Prosila je konjskega prekupčevalca, naj vzame svojega nadušljivega konja nazaj in naj ji vrne njeno kobilo. Ta pa se je branil, češ, da je konj zdaj v slabem stanju in da ima rep odrezan, kar je sicer res. Žena se je odločila, da konja dá preiskati po državnem veterinarju. Ponoči pred to preiskavo pa je prišel neki hudobnež v njen hlev in je konju še bolj porozal rep. Lopova zdaj zasleduje orožništvo. Želim vsi, da pride ta nepridiprav v roke pravici.

Neki tukajšnji pošten mladenič se je peljal v bližnjo vas k svoji nevesti. Tam je postavil konja v hlev, sam pa je stopil v gostilno. V gostilni so bili vaški fantje, ki so zahtevali, naj jim ženin dá za pijačo. Ker pa on tega ni storil, so njegovega konja napojili z žganjem, da mu je pijana žival, ko se je peljal domov, popolnoma zblaznela. Čeprav je mladenič čvrst korenjak, vendar upijanene živali ni mogel udržati. Konj je dirjal s fantom na vozu, na katerem je sedela tudi neka ženska, kakor besen, dokler ni voz zadel ob cestni kamen s tako silo, da se je strlo okolo in da se je voz prevrnil v cestni jarek. K sreči sta fant in ženska odnesla le lahke poškodbe. Zadevo zasleduje orožništvo.

Franc Kavšek, posestnikov sin iz Škrjanč, je imel opravka v Novem mestu. Po opravljenih je stopil v neko gostilno in si naročil porcijo pečenke ter majoliko vina, za tem pa še eno klobaso. Ničesar hudega sluteč je odšel na vlak, da se odpelje domov v Stično. Med vožnjo pa mu je postalo slabo. Poklicali so zdravnika, gospodar Dr. Fedrana iz Hudega. Ta je ugotovil, kakor pravijo, da je fantu počil želodec. Fant je bil prepeljan v ljubljansko bolnišnico, kjer je bil še isto noč operiran. Operacija se je posrečila. Želim pridnemu mladeniču, da skoraj ozdravi in se vrne med nas.

Rodbina krojača gosp. Puša gradi rodbinsko grobnico. To bo prva grobnica na tukajšnjem pokopališču. Tudi drugi premožnejši farani si nameravajo zgraditi grobnice. Vprašanje je le, kam bomo pokopavali siromake, ker je pokopališče zelo omejeno.

Tukajšnje Prosvetno društvo je uprizorilo v nedeljo 9. t. m. igro «Materino srce». Igralci so svoje vloge dobro rešili.

Naš mladi Sokol lepo napreduje. Upamo, da bomo videli naše vrle Sokole in Sokolice prihodnjo spomlad že pri prvem javnem nastopu. Le vztrajno naprej!

MORAVŠKO PISMO.

Slaba kupčija. — Tatvina grozdja. — Vodovod.

M o r a v č e, sredi novembra.

Zadnji Martinov sejem je bil v Moravčah srednje živahen. Prignali so obilo živine, zato so kupci lahko izbirali in slabo plačevali. Vendar je bilo prodanih precej volov, deloma zaradi pomanjkanja krme, pa tudi zaradi tega, ker se je bati, da se bo kupčija še slabšala. Še občutnejše je padanje cen pri svinjah. Prav zaradi tega smo opazovali ob stojnicah za blago zelo klaverno gibanje. Tukaj so še vedno stare cene, dočim so se kmetijski pridelki silno pocenili. Dokler bomo

Advokat dr. Leskovec Janko

se usoja naznaniti, da je otvoril odvetniško pisarno v ROGATCU h. št. 38 (nasproti Spornove kavarne)

vprežno živino pomladi dražje kupovali, kakor v jeseni prodajali, ter nam bodo plačevali fižol po 2 Din in mleko po 1 Din, tako dolgo se bomo omejili le na nakupovanje najnujnejših potrebščin.

Poročali smo, da je bilo letos v moravški dolini zelo malo sadja. Pač pa je ponekod obrodilo grozdje, posebno v Negastrnu, ki leži na solnčni strani. Trto sadijo tako, da se oprijemlje drevja ali naslanja na hiše. Čim je letos grozdje dozorelo, so opazili, da ga nekdo ponoči pobira. Ker je obenem zmanjkalo oškodovancem tudi nekaj gospodarskega orodja, so prijavili zadevo moravškemu orožnikom, ki so uvedli natančno preiskavo. Sled so jim kazale stopinje okovanih čevljev in pa grozdne jagode. Zasedujoči orožnik je dospel po teh znakih prav do bivališča mladega sladkosnedca, kjer je našel tudi pogrešano orodje. Fant se je ustrašil, priznal je tatvino in vrnil predmete, katere si je skrivoma prilastil. Sodišče bo menda izreklo zadnjo besedo.

Čim bolj se pojavlja brezposelnost po mestih, tem manj je delavcev na deželi. Umni gospodarji iščejo sredstev, kako bi jih nadomestili. Kakor kdo more, tako si olajša trpljenje. Naj omenimo le mladega posestnika Krulca iz Štorovja, čigar posestvo je precej težavno ter nima potrebnih delavcev. Po vodo je moral hoditi na oddaljeni studeneč, s čimer je potratil mnogo časa. Pa je ugibal, kako bi se dalo temu odpomoči. Naposled se je lotil dela. Pričel je graditi vodovod; sam je sezidal rezervoar, izkopal je nad 200 metrov dolg jarek in položil cevi, ne da bi pri tem zanemaril posestvo. Vsa naprava je zahtevala mnogo truda, pa tudi stroškov, katere je pokrnil sam brez najmanjše podpore. Zdaj ima vodo doma in njegov trud je bogato poplačan. Napeljava je zelo preudarno zamišljena in praktično izvedena. Vsak, kdor jo ogleda, jo pohvali. Mladi gospodar je lahko ponosen na svoje delo in je lahko za vzgled mnogim vaščanom, ki se v skupni vzajemnosti ne upajo kaj takega izvesti.

BLEJSKE ZANIMIVOSTI.

Gradba Sokolskega doma. — Asfaltiranje cest in gradbeno gibanje. — Junaka z nožema.

Bled, novembra.

Kakor znano je bil v teku letošnje pomladi prodan naš Sokolski dom trgovcu g. Albinu Izlakarju iz Trbovelj. Zaradi tega društvo nima lastnega poslopja. Poborniki velike sokolske misli pa se niso strašili ogromnih stroškov, marveč so se složno oprijeli resnega dela ter preudarno skovali načrt novega doma, ki bo v kratkem že pod streho.

Sredi septembra sta zapela kramp in lopata svojo delovno pesem. Domača stavbna tvrdka Plemelj je pričela z gradbo novega Sokolskega doma, ki bo v čast in ponos vseh Blejcev in kjer se bo vzgajalo članstvo v narodnem duhu in po načelu: Zdrava duša v zdravem telesu!

Stavba stoji tik za dr. Janežičevo vilo. Vse najnujnejše in najpotrebnejše bo gotovo že do meseca decembra. Ostali deli zgradbe, ki so še v načrtu, pa se bodo pripustili toku časa. Za otvoritev Sokolskega doma so določene velike slovesnosti na Bledu. Med drugim bo nastopil pevski odsek Sokola s prav pestrim sporedom.

Ker tukajšnji Sokol za enkrat nima prostora, je odstopil iz prijaznosti podstarosta Ravnik eno sobo, v kateri se vrše dvakrat tedensko pevsko vaje pod vodstvom spretnega pevovodje brata Milana Vrezca, šolskega upravitelja v Ribnem pri Bledu. Omenjeni pevovodja vodi tukajšnji pevski zbor že peto leto z največjo vnemo in požrtvovalnostjo.

Pred kratkom se je vršil zbor pevskega odseka in so bili izvoljeni: za predsednika br. Leopold Lebar, za tajnika br. Matko Ulčar, za arhivarja br. Jurij Ravnik, za blagajnika br. Slavko Šebenikar. Pevske vaje se vrše dvakrat tedensko: v torkih in četrtek z začetkom ob pol 8. uri zvečer. Želeti bi bilo, da bi se prijavilo čim več pevcev Sokolov in da bi redno hodili k vajah. Ko bo zbor imel več prostora v novem Sokol-

skem domu, se bo skušal ustanoviti še mešani pevski zbor.

Naraščaj in deca pridno vadita. Spočetka jih je učil načelnik Stare na prostem, sedaj pa jih uči v Zdraviliškem domu, kjer je prav primerna dvorana.

Na praznik Vseh svetnikov so številni delavci, ki so zaposleni pri razdiranju Kazine in pri gradbi novega šestnadstropnega Park-hotela dobili plačo. Zavili so v neko tukajšnjo gostilno ter začeli popivati. Zaradi klobuka, ki je izginil nekemu delavcu, je nastal prepir in nato pretep. Kmalu so se zasvetili noži. Dva sta skočila na dotičnika, ki mu je zmanjkalo klobuk, in mu prizadejala več ran po životu in nogah. Orožništvo, ki je bilo takoj na licu mesta, je napravilo red ter odvedlo oba noževa junaka na varno pod ključ.

Pred nekaj dnevi se je vršila v Blejskem domu važna občinska seja, na kateri se je mnogo razpravljalo o tekočih gospodarskih vprašanjih in kanalizaciji Bleda. V tekočem in naslednjem letu se bo asfaltiralo več cest, tako da bo skoro ves Bled imel asfaltirane ceste.

Na Bledu se letos silno mnogo zida. Gradbena tvrdka Pangerc bo pod vodstvom g. inž. Evgena Rustje dvignila grandhotel Toplice za dve nadstropji, poleg tega bo napravljen podaljsek. Hotel bo tako petnadstropen ter opremljen s centralno kurjavo, s čimer bo podana možnost uvedbe zimske sezone. Pred hotelom so razširili cesto za dva do tri metre s tem, da so podrli ledenico, razstrelili skale ter zvozili material po tračnicah v jezero. Vilo Adrijo, ki je last hotela Toplic, so dvignili za eno nadstropje, kjer bodo napravili razgledne terase proti Julijskim Alpam.

Grajsko kopališče je gradbena tvrdka Slavec razširila ter povečala; z njim vzporedno je preložila cesto tik pod blejski grad. Omenjena cesta drži od Zdraviliškega doma mimo jezera do postaje Bled jezero. Pri gradnji hotelov, cest in kavarne Kasine je zaposlenih kakih 250 delavcev, katerih število se bo v najkrajšem času še podvojilo, samo če bo ugodno vreme.

KONJIŠKE NOVICE.

Zdravstvena razstava. — Smrtna nesreča. — Razne druge vesti.

Konjice, novembra.

Mariborski Zdravstveni dom je priredil v telovadnici deške osnovne šole v Konjicah pod okriljem Sokolskega društva v Konjicah zdravstveno razstavo, ki traja od 16. do 23. t. m. Ves ta čas se vršijo vsak dan predavanja in predvajanja skioptičnih slik. Za pojasnila je občinstvu na stvu na razpolago zastopnica zavoda. Ta koristna razpolago zastopnica zavoda. Ta koristna zamisel Sokola je vse hvale vredna. Razstava je brezplačna in bi bilo želeto, da se je ne udeleže samo Konjičani, nego tudi okoličani.

Nekatere vasi konjiškega okraja imajo pri veleposestvu kneza Windischgrätza deputat letne gotove količine drv že iz davnih časov. Drva si morajo upravičenci pozimi sami podreti in izvoziti iz graščinskih gozdov. V četrtek 6. t. m. so podirali v Konjiški gori na tako zvanem Grofovem štantu sinovi posestnika Kvasa iz Gornje Pristave in drugi pomagači. Ko so podžagali debelo bukev, ki se je pričela podirati, so vsi zbežali, le Kvasov sin Miha je bil tako nesrečen, da ga je 3 cm debela veja udarila po glavi in mu presekala lobanjo, tako da je obležal na mestu mrtev. Mrtvega fanta so pripeljali dopoldne na dom staršev. Pokojnik je bil mirnega značaja in priden delavec. Staršem naše sožalje!

Sokolsko društvo Konjice je lahko ponosno na svoje prostore v Narodnem domu, ki jih je res mojstrsko preslikal g. Steferl. Članstvo bo tem rajši delovalo v tako lepo urejenih prostorih.

V Konjicah je otvoril odvetniško pisarno v hiši Bogomirja Hasenbiehla znani sokolski delavec g. dr. Ervin Mejak, bivši koncipient v pisarni dr. Božiča v Celju.

G. Karel Peindl je ujel v Dravinji 75 cm dolgo ščuko, ki je tehtala 3½ kg, kar je za naše vodovje redkost.

Te dni se je poročila gdč. Ruža Prorazilova, hčerka tukajšnjega lekarnarja, s poročnikom g. Zdravkom Seručarjem iz Maribora. Zavedni Sokolici je sokolska deca napravila pri cerkvi špalir in ji posula pot s cvetkami. Istega dne se je poročila gdč. Klara Valherjeva, lastnica modnega salona, z g. Konradom Gošnjikom, strojnikom iz Konjic. Obema paroma naše čestitke!

Na deško šolo je premeščen šolski upravitelj iz Resnika g. Franc Stergulje, na dekliško pa učiteljica na meščanski šoli v Vojniku gdč. Polakova.

Gostilno v Narodnem domu je prevzel g. Medved iz Oplotnice, ki bo kot strokovnjak podjetje gotovo držal na višku.

PREKMURSKI GLASNIK

Zadružna hranilnica in posojilnica v Dolnji Lendavi je pričela s poslovanjem. Uradni dnevi so ob nedeljah popoldne. Svoje prostore ima za enkrat pri članu načelstva g. Kiralyju Josipu v Gornjem Lakošu. Za to novo zadružno kreditno zadrugo, ki je v lendavski okolici zelo potrebna, vlada med ljudstvom veliko zanimanje. V resnici stavimo v ta zadružni kmečki zavod vsi veliko upanja in želimo, da bi uspeval v korist malega človeka.

Prodaja agrarne zemlje Veleposestvo Zichy v Beltincih je tudi pričelo odprodajati agrarno zemljo. Za prodajo je pooblaščen g. dr. Pikuš, odvetnik v Dolnji Lendavi. Cena se giblje za oral med 2000 in 4500 Din. Prodaja je zbudila veliko zanimanje med ljudstvom. Nekateri zanimalci so zemljo že kupili. Agrarna reforma je za naš narod najvažnejše vprašanje, ki poseza naravnost v naš življenjski obstoj, za to je le želeto, da narod kupi zemljo po čim ugodnejših cenah. Dobro bi bilo tudi, da se kupčija čim bolj olajša, da bo vsakdo prej svojo zemljo lahko boljše obdeloval. Prav tako pa bi bilo treba onemogočiti vsako beganje in vznemirjanje naroda. Izkrena želja vsakogar v Prekmurju je, da se agrarno vprašanje že enkrat reši in spravi z dnevnega reda, da bosta nastopila po naših vaših ljubi mir in prijateljstvo med ljudmi.

Pletarski tečaj pri banovinski kmetijski šoli v Rakičanu pri Murški Soboti. Ker so mnogi kmetovalci, ki so zaradi večnega deževja še močno zaposleni pri jesenskih delih, izrazili željo, da se pletarski tečaj, ki ga je nameravala prirediti banovinska kmetijska šola v Rakičanu že 10. t. m., prične malo pozneje, je uprava sklenila pričetek pletarskega tečaja odložiti za 14 dni. Brezplačni pletarski tečaj za kmetovalce pri kmetijski šoli se torej prične nepreklicno v ponedeljek 24. t. m. Ker je na razpolago dovolj prostora, bo banska uprava lahko sprejela še precej tečajnikov. Pridni tečajniki bodo na koncu tečaja nagrajeni. Interesenti naj se čimprej javijo v pisarni omenjene kmetijske šole.

Alkohol in nož. V noči od petka na soboto je na Hotizi komaj 18letni Gerič Ivan petkrat zabol del svojega 22letnega tovariša Radoha Štefana. Dasi je bil petek, se je zbralo dokaj fantov v domači gostilni, kjer so prav pridno praznili kozarce. Ko so bili že vsi precej vinjeni, jim gostilničar ni hotel dati več vina, nego jih je spravil iz gostilne. Nekateri pa so se ga že preveč nasrkali in prišlo je do prerekanja. Tako sta se sporekla zlasti omenjena fanta, ki sta soseda, in je Gerbič brez vsakega povoda potegnil nož ter prav divjaško razmesaril Radoho. Zadal mu je pet udarcev, enega v lice, dva v prsi in dva v desno roko. Ker je imel navaden žepni nož, rane zaenkrat niso nevarne, vendar pa mu je dvakrat ranil pljuča. Nesrečni fant je izgubil mnogo krvi in se je poklicani zdravnik izjavil zelo slabo o njegovem okrevanju. Ranjeni Radoha, ki je bil na zadnjem naboru potrjen k vojakom, je bil vedno zelo miren in priden fant. Krvav dogodek je tem žalostnejši, ker se je pred dnevi vrnil iz Amerike njegov oče, ki je bil tam polnih 18 let in je bil sedaj prav vesel postavnega fanta.

NAŠI NA TUJEM

VESTFALSKO PISMO.

Recklinghausen, novembra.

Pri nas tukaj v Recklinghausenu je vse tako zamišljeno in mlačno. Nihče se ne premakne več, da bi še kaj novega izumil. Vse je postalo popolnoma zaspano. Muči nas gospodarska kriza, ki se brez prenehanja postruje. Zlasti naše uboge ženske pri tem trpe, ker včasih res ne morejo vse tako obrniti, da bi zadosti zaleglo. Največje je zlo, da nekatere gospodinje ne morejo več z vsemi lonci in skledami obratovati in bi jih tudi najrajši odpustile kakor delodajalci delavce.

V zadnjem času smo slišali, da je neki naš rojak izumil nov tip avtomobila, in sicer s pogonom na jadra. Ta avto baje presega brzino navadnega avtomobila. Torej brez bencina in stroja ter brez zavor. To je namreč vozilo, ki ga ni potreba nikjer obrniti, nego je treba le jadra v nasprotno smer zavrteti, pa že spet teče vozilo kakor sam peklenšček. Če bo pa ta iznajdba krizo kaj omilila, bomo šele videli.

Potrebno bi bilo, da bi tudi naše žene segle po kakšni iznajdbi. Morda bi se dalo pri loncih kaj sličnega izumiti, da bi namreč brez mesa, krompirja in fižola bili polni in da bi zopet vsi obratovali.

Torej na dan, gospodinje, s svojo vedo! Pokažite, da tudi nekaj zmorete. Gre tukaj za nove patente, ki nam še lahko mnogo koristijo, posebno sedaj v tem obupnem času. Časa bo v zimski dobi tudi zadosti in mislim, da bi bilo dobro, nekaj pogruntati, česar še svet do danes ne pozna.

Take misli me pač izpreletavajo, kadar mi žena pove, da že do malega vsi lonci stavkajo. Če ta nesrečna kriza v doglednem času ne bo ponehala, potem sam bogve, kaj bomo še vse počeli, slišali in doživeli.

AMERIŠKO PISMO.

Pittsburg, ob koncu oktobra.

Cenjeno uredništvo, prosim, da odstopite malo prostora temu skromnemu dopisu v naši ljubi «Domovini», ki jo vedno težko pričakujemo, ker nam prinaša mnogo zanimivih novic iz naših domačih krajev.

Kar se dela tiče, se ne more ne pisec teh vrst kakor tudi ne milijoni delavcev v Zedinjenih državah pohvalno izraziti. Nekateri delamo vsaj po dva, tri in do štiri dni v tednu in nas še za srečne štejejo, ker zaslužimo, da vsaj za silo izhajamo. Kakor pa kaže, se nam tudi za naprej ne obeta nič dobrega. Kako dolgo bo vladala taka nezaposlenost, se pač ne da prerokovati.

Prohibiciji bo morda kmalu odklenalo v Zedinjenih državah. Sedaj smo v volilnem boju in ljudje se v velikem številu izražajo za ukinjenje alkoholne zabrane. (Volitve so med tem, ko je pismo šlo preko morja, že minile. Op. ur.) Doslej nismo smeli doma izdelovati in tudi ne kupovati nobenih opojnih pijač. Sedaj pa, ko so uvideli protialkoholni voditelji, da kljub vsem naporom ne iztrebijo alkoholnih pijač v deželi, so nam letos dovolili, da smemo doma izdelovati brezalkoholno vino in pivo.

Ko sem šel pred dvema tednoma kupit nekaj grozdja, sem srečal nekaj rojakov. Vprašal sem jih za svet, kako bi se naredila iz grozdja pijača, da ne bi vsebovala alkohola. Pa mi je eden odgovoril: «Jaz ga bom lepo izprešal, pa mošt v sode zlij. Kaj se bo potem v sodu naredilo, za to ne bom odgovoren.»

Tukaj imamo več podpornih in prosvetnih slovenskih društev, ki prirejajo večkrat zabave za razne dobrodelne svrhe. Pozabili tudi niso na pomoč za Dom slepcev v Ljubljani, ki se je odposlala preko banke Sakser State Bank, New York.

Dragi rojaki v domovini, predvsem Belokrajina, ker sem iz pisem razvidel, da ste grozdja precej natrgali, vam želim obilo zabave pri zlahitni kapljici! Mnogo pozdravov vsem rojakom in bralcem «Domovine».

Niko Skube.

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Telečji golaž. Telečje meso zreži na srednje-velike kose, ga osoli in popopraj. V kozi razgrej mast in ocvri dve drobno zrezani čebuli, potem prideni meso in pokrovi duši tako dolgo, da postane meso mehko. Med dušenjem prilivaj po žlicah dobro juho. Tako pripravljen golaž narediš brez moke, ker čebula dá gost sok. Zraven daš makarone, dušen riž, žličnike in slično.

Praktični nasveti

Kopalne kadi, ki so nekoliko porumenele, osnažimo z mehko ščetko, mazalnimi milom in mlačno vodo, kateri smo primešali nekoliko salmijaka. Da pa porumenje nekoliko oviramo, je priporočljivo, da po vsakokratni uporabi kopalno kad dobro pomijemo s krpo in milom. Tako se nam potem nesnaga ne vleže v email, porcelanaste kopalne kadi pa ne postanejo rumene. Porcelanaste kadi pa lahko tudi snažimo s krpo, pomočeno v petrolej, in izperemo z mlačno vodo.

ZANIMIVOSTI

× **Koliko jezikov je na svetu.** Ameriški učenjak dr. Schurzer je dolga leta zbiral in zapisoval podatke o tem, koliko jezikov se govori na svetu. Naposled je ugotovil, da je vseh jezikov na svetu 2976. Po njegovem zatrdjevanju ima 860 jezikov samostojen izvor, in sicer 48 v Evropi, 153 v Aziji, 424 v Afriki in 117 na raznih otokih.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Prošnja.

Zelo osovraženega ravnatelja nekega podjetja je rešil iz smrtne nevarnosti eden njegovih uslužbencev. Ravnatelj se je uslužbencu zelo zahvalje-

val in ga vprašal: «Ali želite česa? Izpolnil vam bom vsako prošnjo.»

«Potem vas prosim,» je plašno zajecjal uslužbenec, «da nikar ne povejte mojim tovarišem, da sem vam rešil življenje...»

Med zakonci.

Zena: «Možiček, nocoj sem imela lepe sanje. Sanjalo se mi je, da si mi kupil za Miklavža novo obleko. Upam, da se mi bodo sanje izpolnile.»

Mož: «Počakaj še do jutri!»

Zena: «Zakaj pa?»

Mož: «Morda se ti bo še sanjalo, kje lahko dobim denar...»

Listnica uredništva

Male Lipljene. Prihodnjič gotovo. Slika se izdeluje.

Najfinejša eksotična olja

ki se uporabljajo kot jedilna olja, so glavni sestavni del pravega terpentinovega mila

Gazela

Zato je to milo najbolj cenjeno pralno sredstvo.

Žrebanje v drž. raz. loteriji

Zadnji (milijonski) razred

20.000 Din srečka št.: 77.076

10.000 Din srečke št.: 80.448, 81.455, 89.287

4.000 Din srečke št.: 25.071, 34.935, 36.392, 38.474, 62.638, 77.701, 78.188, 87.625.

40.000 Din srečka št. 35.319.

30.000 Din srečka št. 37.689.

20.000 Din srečki št. 14.261, 79.919.

10.000 Din srečka št. 71.506.

4.000 Din srečke št. 14.314, 20.052,

33.519, 39.024, 39.668, 43.876, 67.704,

72.833, 85.322.

30.000 Din srečke št.: 3.901, 48.958, 71.278, 92.946;

20.000 Din srečke št.: 229, 73.895, 85.706;

10.000 Din srečke št.: 6.172, 34.533;

4.000 Din srečke št.: 6.667, 14.193, 17.412, 40.946, 70.495, 84.015, 92.394, 98.745;

2.000 Din srečke št.: 6.108, 7.917, 7.992, 8.525, 8.866, 10.899, 10.420, 13.823, 15.501, 19.197, 21.049, 22.915, 24.671, 26.144, 29.592, 30.877, 30.296, 31.822, 31.314, 32.009, 34.357, 36.044, 38.748, 40.879, 46.850, 49.465, 52.546, 53.824, 55.209, 59.547, 63.454, 64.037, 66.887, 66.805, 68.665, 69.499, 72.643, 74.697, 75.697, 76.800, 76.374, 81.354, 81.198, 82.953, 85.750, 87.389, 89.189, 91.197, 94.699, 94.852, 95.554, 96.302, 97.118, 99.045, 99.224.

500 Din srečke št.: 1.876, 1.892, 8.007, 9.725, 9.734, 9.799, 16.036, 16.045, 16.082, 17.999, 19.103, 19.104, 19.132, 19.158, 19.185, 19.187, 27.774, 29.202, 29.207, 29.252, 29.269, 29.287, 34.180, 35.365, 35.395, 36.640, 36.659, 37.701, 37.717, 37.722, 37.723, 37.748, 39.539, 39.563, 42.989, 44.111, 46.603, 46.648, 46.685, 46.693, 47.438, 47.453, 47.498, 48.301, 48.316, 49.414, 49.446, 56.001, 56.059, 56.089, 57.306, 57.310, 57.328, 57.355, 57.365, 57.381, 58.813, 58.870, 58.892, 59.535, 59.565, 66.412, 66.482, 67.501, 67.530, 67.547, 67.552, 67.557, 67.589, 68.714, 69.137, 69.411, 69.455, 69.467, 69.469, 69.495, 69.496, 73.782, 75.082, 75.155, 75.168, 75.173, 77.254, 77.271, 77.348, 77.356, 77.377, 77.386, 78.091, 78.095, 82.492, 84.159, 86.962, 86.986, 86.988, 87.258, 87.292, 87.300, 87.812, 87.820, 87.912, 87.915, 89.110, 89.113, 89.145, 89.151, 89.153, 96.663, 96.806, 96.822, 96.839, 98.111, 98.160, 98.166, 98.976, 98.998.

Din 2000 št. 59.547, 87.817, 89.189.

Din 500 št. 1.890, 8.023, 9.703, 9.759, 9.770, 18.021, 18.023, 17.958, 17.989, 17.995, 19.179, 19.193, 27.702, 29.247, 29.272, 33.797, 34.165, 34.166, 36.622, 37.720, 37.760, 37.785, 38.115, 39.503, 39.511, 39.544, 39.545, 39.552, 42.956, 42.980, 42.984, 42.986, 42.999, 44.135, 46.617, 46.645, 46.682, 46.691, 47.458, 47.482, 48.311, 48.319, 49.402, 49.403, 49.404, 49.406, 56.017, 56.027, 56.041, 56.055, 56.062, 57.309, 57.398, 58.820, 58.853, 58.877, 59.514, 66.421, 66.437, 68.769, 68.787, 69.119, 72.054, 75.070, 75.148, 76.616, 76.647, 76.683, 77.250, 77.256, 77.285, 77.291, 77.358, 77.399, 78.026, 78.032, 78.037, 78.042, 78.071, 82.467, 84.153, 84.167, 84.168, 84.183, 86.919, 86.922, 86.945, 87.207, 87.899, 89.116, 89.120, 89.141, 89.198, 96.687, 96.823, 96.846, 96.873, 98.109, 98.114, 98.125, 98.144, 98.958, 98.962, 98.965, 98.997.

30.000 Din srečke št.: 22.209, 43.911;**20.000 Din** srečke št.: 42.459, 72.979, 89.386;**10.000 Din** srečke št.: 4.356, 43.588;**4.000 Din** srečke št.: 27.030, 39.697, 67.775, 71.544, 93.198, 98.307;**2.000 Din** srečke št.: 2.030, 4.305, 6.154, 12.979, 16.041, 18.327, 20.199,

20.003, 22.211, 28.510, 32.015, 33.650, 33.204, 35.800, 38.567,
39.071, 42.696, 49.121, 51.698, 57.669, 59.742, 65.303, 65.156,
66.006, 68.362, 69.033, 70.601, 72.020, 74.482, 77.107, 77.200,
80.312, 82.658, 88.664, 88.920, 89.152, 92.456, 92.320, 94.596,
95.267, 95.449, 99.850.

Din 500 št. 8.021, 8.048, 8.075, 9.741, 9.761, 9.797, 13.858, 13.895, 17.922, 17.971,
17.975, 19.106, 19.173, 27.703, 27.746, 27.750, 27.763, 27.777, 29.251, 29.274, 29.284,
29.290, 29.299, 34.161, 36.674, 36.695, 37.762, 38.107, 38.111, 46.615, 46.621, 46.649,
46.670, 47.412, 47.477, 47.491, 56.066, 57.314, 57.321, 58.815, 58.821, 58.844, 58.882,
66.404, 66.431, 66.442, 66.488, 67.519, 68.725, 68.762, 68.770, 68.786, 69.146, 69.456,
72.059, 72.065, 72.070, 72.087, 73.792, 73.953, 73.995, 75.123, 75.146, 75.175, 75.191,
76.650, 77.203, 77.204, 77.237, 77.306, 77.324, 78.061, 78.063, 81.299, 84.174, 84.182,
86.918, 86.941, 86.943, 86.973, 86.983, 87.259, 87.803, 87.822, 87.897, 87.904, 87.966,
87.978, 87.988, 89.102, 89.122, 89.166, 89.173, 96.632, 96.642, 96.649, 96.664, 96.842,
96.863, 98.440, 98.913, 98.945, 98.972.

80.000 Din srečka št.: 55.030;**40.000 Din** srečka št.: 8.107;**30.000 Din** srečka št.: 15.572;**10.000 Din** srečki šte.: 39.956, 68.419;**4.000 Din** srečke št.: 22.568, 43.043, 98.571;**2.000 Din** srečke št.: 1.582, 8.741, 16.449, 20.243, 20.402, 22.443,

22.842, 25.431, 26.100, 26.942, 30.208, 34.402, 40.056, 40.570, 44.641, 45.653, 45.731,
49.321, 56.045, 60.029, 60.554, 63.610, 79.381, 80.317, 80.462, 80.886, 82.913, 84.490,
84.590, 87.072, 88.784, 91.816, 94.430, 97.438, 98.312.

Din 2000 št. 77.347.

Din 500 št. 1.856, 1.877, 1.881, 8.004, 8.019, 8.020, 8.069, 17.908, 17.924, 17.952, 17.980,
19.101, 19.148, 19.156, 19.157, 27.756, 27.782, 29.263, 34.153, 34.194, 35.354, 35.376, 36.634, 36.636,
37.724, 37.729, 37.731, 37.752, 37.780, 37.800, 38.170, 44.121, 46.643, 46.654, 47.478, 48.350, 49.464,
49.472, 56.005, 56.060, 56.091, 57.303, 58.803, 58.889, 58.895, 59.502, 59.584, 59.593, 68.713, 68.799,
69.130, 69.138, 69.157, 69.412, 69.472, 69.485, 69.498, 72.076, 72.084, 72.092, 73.789, 75.047, 75.176,
76.614, 76.643, 76.644, 76.659, 76.675, 77.201, 77.224, 77.275, 77.313, 77.332, 81.279, 84.190, 84.193,
86.924, 87.271, 87.282, 87.293, 87.807, 87.832, 87.835, 87.870, 87.859, 87.890, 87.908, 87.914, 87.936,
87.958, 87.965, 87.967, 89.118, 96.613, 96.616, 96.623, 96.816, 96.848, 98.141, 98.147, 98.149,
98.172, 98.178, 98.950.

2.000 Din srečke št.: 8.077, 9.709, 9.739, 76.618;

500 Din: 1.862, 8.031, 8.034, 9.765, 13.863, 13.888, 13.893, 16.019, 16.078, 16.089,
17.937, 17.944, 17.951, 17.987, 19.105, 19.108, 19.139, 19.151, 19.161, 27.707, 27.709, 27.732,
27.737, 29.214, 29.218, 29.254, 29.262, 34.159, 34.190, 36.608, 36.668, 36.698, 37.704, 37.706,
37.796, 38.114, 38.146, 39.538, 44.108, 46.627, 46.640, 46.644, 46.672, 47.403, 47.406, 47.424,
47.425, 47.474, 48.348, 48.353, 49.411, 49.427, 56.032, 56.033, 56.073, 56.079, 57.337, 57.359,
58.805, 58.812, 58.863, 59.580, 66.416, 66.498, 67.503, 67.549, 67.563, 67.569, 67.579, 68.717,
68.722, 68.736, 68.794, 68.796, 69.177, 69.190, 72.079, 73.795, 75.053, 75.077, 75.083, 75.090,
73.970, 75.164, 75.181, 75.187, 76.670, 76.672, 76.676, 76.680, 77.257, 77.278, 77.351, 77.384,
78.033, 78.059, 82.473, 82.482, 87.226, 87.291, 87.864, 87.883, 89.124, 89.143, 89.169, 89.190,
96.639, 96.646, 96.819, 96.851, 96.888, 98.949, 98.984.

Ker so vse srečke razprodane, izrebranih srečk ne moremo več zamenjati.

Naročilnice za srečke za novo kolo drž. razr. loterije, bomo priložili »Jutru« okrog 1. decembra. Naprodaj pa bodo srečke v vseh podružnicah »Jutra«.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19**Smešnica.**

A: «Pravkar sem se spomnil na neko smešnico. Morda sem ti jo že povedal.»

B: «Ali je smešnica dobra?»

A: «Prav dobra!»

B: «Potem mi je še nisi povedal.»

Drugače je.

A: «Včasih, ko ležim v postelji in sveti mesec skozi okno, vidim vse preproge žive.»

B: «To so slabi živci.»

A: «Ne, jaz mislim, da so samo stenice...»

Enostavnejše.

A: «Ali vi pišete ves dan?»

B: «Da, saj sem pisatelj!»

A: «Kaj pa pišete?»

B: «Povest.»

A: «Kako ste čudni! Tako povest vendar lahko kupite že napisano povsod za dva kovača!»

Živinorejcem

priporočamo zanje jako koristno knjigo

Prva pomoč ponesrečenim živalim.

Napisal jo je živinozdravnik prof. dr. Kern. Okrašena je s 93 zelo poučnimi slikami in ima nasledno vsebino:

Sestava živalskega telesa, zdravlila, obkladki, masiranje, drgnjenje, o načinu, kako se žival prisili, da je mirna, o dviganju padlih ali bolnih živali, o ranah ter kaj je storiti v raznih slučajih nagle obolesti, kot pri poškodovanju rogov, poškodbi kopta in zakovanju, pri prisuču med parklji, opeklini, strelji, zlomu kosti, zvitju, izčlenjenju, izpadu porodnice in maternice, izpadu danke, vnetju vimena, driski, zaprtju, koliki, napevanju goveda in ovac, pri tujih pred-

metih v požiralniku, pretresu možgan, solnčarici, nevarnosti zadušitve, zastrupitvi, ozebljenju, postopanju s popkom, mrzlici, omedlevici, kužnih boleznih itd.

Vsak lastnik živali, ki se hoče obvarovati škode pri ponesrečenih živalih, bi moral imeti to knjigo. Knjiga, ki velja s poštnino vred Din 36.50, se naroča

v knjigarni Tiskovne zadruga v Ljubljani

Selenburgova ulica št. 3

Pozor! – Zastonj

ne — pa vendar zelo poceni nudi vinogradnik

FRANC ZALOŽNIK

pristno štajersko vino, belo in rdeče, najboljše vrste, torej zlahkno, novo in staro, pod zelo ugodnimi pogoji, franko postaja Mestinje, via Grobelno R. z., po ceni od 2.50 do 6 dinarjev liter v zamenjavo lesa ali drugih industrijskih izdelkov. Uzorci na razpolago!

Telefon Pristava-Zibika. Na vprašanja se odgovorja takoj.

Zahvala.

Podpisani izrekam tem pótém podpornemu društvu

Ljudski Samopomoči v Mariboru

za nemudoma izplačano podporo, pripadajočo mi po pokojni materi **Tereziji Lorberjevi**, najlepšo zahvalo. Vsakomur priporočam, naj pristopi k temu človekoljubnemu društvu takoj.

V Kozjem vrhu pri Dravogradu, dne 14. novembra 1930.

Peter Lorber.

Glasba osrečuje . . .

če jo slišite, prav posebno pa, če se sami z njo bavite! Ni treba, da je vaš dom brez godbe! Stopite z nami v stik in si izberite primeren poceni instrument. Zahtevajte neobvezno ponudbo in

brezplačni veliki katalog!

Dobavimo Vam **direktno iz tovarne** v Nemčiji, odnosno prodajne podružnice v Mariboru. **PIŠITE** takoj na naslov:

MEINEL & HEROLD MARIBOR št. 104-B

Za zimsko sezijo se priporoča **trrdka Ceskoti & Zajc** modna in manufakturna trgovina „Pod velbom“ **LJUBLJANA, Stari trg šte. 3**

DVOKOLESA — teža od 7 kg naprej

najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega do najfinejšega modela. Izdeluje se tudi po okusu naročnika. Sivalni stroji, motorji, pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko. **TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.**

Trgovinski potniki in krajevni zastopniki (gospodje in dame) lahko zaslužijo s poštenim in pridnim delom povsod, tudi v najmanjšem kraju, mnogo denarja, eventualno si preskrbe tudi postranski zaslužek. (Poklic postranska stvar.) Več sporoči, če se priloži znamka za odgovor, «Aurora», Sekt. 59, Novi Sad. 413

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 7 Din. Zenitni oglasi, dopisovanja in trgovski oglasi vsaka beseda 1 Din. Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov se posebej 2 Din. Znesek je priložiti naročilu. Oglasni oddelek «DOMOVINE», Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. Telefon št. 3492.

Fige in brinje za žganjekuho najboljše kakovosti nudi najceneje Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5. 454

Kovači! Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi družba «Hirija», Ljubljana, Dunajska cesta št. 46, telefon št. 2820. 80

Mlin na stalni vodni pogon, lepo na novo urejen, dobro uveden, na zelo prometnem prostoru, ob glavni cesti, tik kolodvora v Ormožu, prodam po zelo ugodni ceni, ker se preselim. Franjo Jeremič, lastnik mlina na Dobravi pri Ormožu.

3 vagona maralovo, dolgih po pet metrov, se kupi vsak mesec. Plača se jih takoj. Ponudbe na upravo «Domovine» pod «Gotovina 77». 487

Jelov les na steblo, in sicer vsako množino, se kupi. Ponudbe pod «Egipt» na upravo «Domovine». 487

Trami, in sicer vsako množino, se iščejo proti kasa plačilu. Note in cene naj se pošljejo upravi «Domovine» pod «Franko vagon». 487

Krojaški mojstri in šivilje, ki potrebujete pomočnike in šivilje, dobite njih naslove brezplačno od Krojnega učilišča v Ljubljani, Stari trg št. 19. 484

ŠOFERSKA ŠOLA GOJKO PIPENBACHER Ljubljana, Gosposvetska cesta 12. Vožnja in teorija. 432

250 Din na dan zaslužite lahko v svojem kraju. Pišite tovarni Person, Ljubljana, poštni predal 307. Priložite znamko za odgovor. 354

POLNE GRUDI, NAPETE MEČI,

lepe po obl. kl. strumae, očarjive dražesti, razvija pri damah vseh starosti po zdravstvih priporočila «Ideal mlekstura». Pripravi nerazvite, upadle grudi do krasnega razvitka in trdnosti. Za po sterilizacijski uporabi se prisa in meči, kakor poltujejo predleža zahvalna pisma, očitno napi. o in za kroži o. Mirave partije vratu dobe manečo, mehko linijo. Ven stojee kost izginejo, suhe meči se vidno otrpeje z «Ideal mleksturo». Garancija ali denar nazaj, če ni uspeha. Cena 12 Din; 3 staklenice 24 Din. Dr. N. c. Kemény, Košice B, poštni predal 12/B 10, Českoslovaška.

Zahtevajte brezplačni CENIK s 1000 slikami!

Pošiljam po povzetju Za neustrezajoče vrnem denar

5 let garancije

Srebro z 10 kameni 160 Din
Zlato 320 Din

Anker 45 Din
Ista, boljša, 2letna garancija 52 Din
Ista, še boljša, 4letna garancija 72 Din

Budilka z 1 zvoncec 48 Din
Ista z 1 zvoncec, najboljše kakovosti, 5letna garancija 70 Din
Ista z 2 zvoncecma, 5letna garancija 85 Din

A. Kiffmann, Maribor št. 143 c specialist samo za najboljše ure

Bolezni

Človeški organizem ostane zdrav, močan in sposoben za delo in aktivno življenje vse dotlej, dokler so zdrave njegove življenjske zleze. Slabe pa in bolne zleze ne dovoljajo več organizmu v zadostni meri dragocenih fermentov in hormonov energije, radi česar se narušava krvotok in izmena snovi in v organizmu se usedajo sečna kislina, urati, toksini in drugi strupi, ki so baš tudi glavni krivci večine naših bolezni in naglega staranja. — Na srečo so slavni znanstveniki Braun, Sekar, Karno, Ziber in drugi ugotovili, da začne bolni organizem, potem ko smo vnesli vanj fiziološki ekstrakt (kakor je «KALEFLUID» D. Kaleničenka) iz zlez mladih živali, zopet normalno delovati in se lahko bori z vsemi mogočimi mukami. «KALEFLUID» uporabljajo specialisti za časa in po prestanih težih boleznih in operacijah radi povrnitve moči, potem pri starostni onemoglosti in splošni ohromelosti, pri narušeni izmeni snovi in krvotoka, pri slabi prehrani v zvezi z arteriosklerozo, pri malaričnih, málokrvnih in živčno bolnih. — Dobro je poprej konsultirati svojega zdravnika. «Kalefluid» gospodom zdravnikom gratis radi preizkušnje. — Brezplačno se pošlje detajlna literatura «Racionelno življenje». Obrnite se na: Beograd, Kralja Milana br. 15, biro «Kurirs», Miloš Marković. — «Kalefluid» se prodaja v vseh lekarnah in drogerijah.

Gospodinje, gospodarji!!!

RADI PREVELIKE ZALOG PRODAJAMO PO ZELO ZNIZANI CENI - ZIMSKO BLAGO

ZA ZENSKÉ OBLEKE IN PLASCE:
VOLNENO BLAGO KREP, TVED, VELUR, BARŽUN, BARHEND, FLANELIN ITD ITD

ZA MOZKE OBL. KE IN SUKNJE:
MODNE, ČRNE IN PLAVE KAMGARNE, SPORTNE ŠEVIOTE, LODNE, SUKNA, DUBLE ITD ITD

IZKORISTITE PRILOZNOST UGODNEGA NAKUPA

Posetite trrdko **NOVAK** Ljubljana Kongresni trg 15

NASPROTI NUNSKÉ CERKVE

Budiljke od Din 49 navzgor

Budiljke, stenske in žepne ure
kupite najbolje in najceneje pri
H. SUTTNER
LJUBLJANA 5, Prešernova ulica 4

Lastna protokolirana
tovarna ur v Svici

Budiljke iz lesa
od Din 84 navzgor

Zahtevajte cenik zastoj
in poštine prosto

Stenske ure,
ki gredo 14 dni
in bijejo, od
Din 380 navzgor

GORENJCJI!

Svetovnoznane KODAK FOTO APARATE dobite že od
145 Din navzgor

v DROGERIJI SINKOVEC, KRANJ,
Glavni trg št. 189.

Uspeh Vam je zajamčen, tudi brez znanja o fotografiji.
Pišite še danes, naj se Vam pošlje brezplačno cenik.

Blago za jesen in zimo

kakor tudi vse vrste pletenine lastnega izdelka
kupite najceneje v trgovini

Anton Savnik
Skofja Loka

Izšla je Blasnikova Velika Pratika

za navadno leto 1931.,
ki ima 365 dni.

«VELIKA PRATIKA» je najstarejši slovenski
koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj
upoštevani in je še danes najbolj obrabtan.

V «Veliki Pratici» najdeš vse, kar človek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar z nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; — solnčne in lunine mrke; — lunine spremembe; — koledar za pravoslavne in protestante; — poštne določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke na menice, pobotnice, kupne pogodbe in račune; — konzulate tujih držav v Ljubljani in Zagrebu; — vse sejme na Kranjskem, Koroškem, Štajerskem, Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živine; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabita kmetovalci in žena v hiši.

Cena 5 Din.

«VELIKA PRATIKA» se dobiva v vseh večjih
trgovinah in se lahko naroči tudi pismeno pri
založnici:

tiskarni J. Blasnikova nasl., d. d. v Ljubljani.

Prima gonilna jermena

in vse mlinsko-tehnične potrebščine vedno v zalogi pri trdkci
CADEZ & RAR. Ljubljana, Kolodvorska ulica 35

Vsa PLESKARSKA, LIČARSKA in SLIKARSKA DELA
izvršuje najsolidnejše in po nizki ceni

ANGELO JELCIC

pleskar in ličar

Ljubljana VII, Celovška cesta št. 65.

Sprejema tudi vsa v to stroko spadajoča dela na deželi.

Kubinsko posodo

in vse gospodinjске in
gospodarske potrebščine
nudi najceneje trdkca 418

BREZNIK & FRITSCH, trgovina z železino, LJUBLJANA

Modroce

vrhne, iz la afrika, močno blago, Din 240, mreže,
posteljne odeje, žimo, cvilih kupite najceneje pri

Rudolf Sever, Marijin trg 2 v Ljubljani.

Nervozni umirajo zgodaj!

Ste li opazili pri sebi četudi le tupalam
katerega izmed naslednjih znakov bliža-
joče se živčne oslabelosti?

Hito razburjenje, nerazpoloženje drgetanje udov, ne-
mirnost, utripanje srca, omotični napadi, tesnoba, ne-
spečnost, nemirne sanje, neobčutljivost posameznih teles-
nih delov, plašljivost, prevelika razdražljivost spričo ugovarjanja,
ropota, duha, poželenje po omamilih, tobaku, alkohola, čaju, kavi, trza-
nje očesnih vek ali migljanje pred očmi, naval krvi, tesnoba, muhavost,
odpoved spomina ali govora, izredna nagnenja ali odvrtnost. Ako se po-
javi pri Vas kateri teh znakov nervoznosti, eden močan ali več hkrati, tedaj
so Vaši živci resno oslabiljeni in potrebujejo okrepila.

Ne pustite tega vneimar še naprej, ker slede temu lahko kmalu resne motnje
duševnih zmožnosti, kot nesmiselno govorjenje in nazavedna dejanja, hitra
telesna propast in zgodnja smrt. Nič ni na tem, odkod Vaša živčna oslabe-
lost, vabim Vas, pišite mi Radevolje Vam

Zastoj in poštine prosto enostaven način odkrijem

ki Vam bo pripravil veselo iznenadenje. Morda ste za razna sredstva
izdali že mnogo denarja, dosegli pa v najboljšem slučaju le kratkotraj-
no zboljšanje. Zagotavljam Vas, da poznam pravi način

kako slabosti Vaših živcev odpomoči.

Ta način prinese oben m tudi zboljšanje razpoloženja, veselje do
življenja, moč in delazmožnost, da, pisal mi je že marsikdo, da ga
je povsem prerodil. To dokozujete tudi mnenja zdravni-
kov. Stane Vas samo dopisnico. Pošljem Vam zelo poučno

knjigo popoimoma zastoj.

Če Vam ni mogoče pisati takoj, si spravite ta oglas!

Ernst Pasternack, Berlin, SO.

Michaelkirchplatz No. 13. Abt. 321.